ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОИЙ- ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

1997 йил 29 апрель.СЕШАНБА № 34 (5.807). Сотувда эркин нархда

Жўшқин ҳаёт лаҳзалари

НАВБАТ ПАРВАРИШГА

Андижон вилояти пахтакорлари бу йилги чигит экиш мавсумини мамлакатда биринчи бўлиб якунлади. Пахта етиштириш учун ажратилган 110 минг гектар майдоннинг қарийб 70 минг гектарига барака уруғи якка ва қўшқатор қилиб плёнка остига экилди. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, яганалаш бошлаб юборилди.

ШОЛИ ЭКИЛАЯПТИ

Чимбой туманида мамлакатимизда биринчилар қатори шоли экишга киришилди. Бу ишни «Қизилўзак» деҳқон фермер хўжаликлар бирлашмасидан Пердебой Наврўзбоев бригадаси аъзолари бошлаб берди. Оролбўйи ҳудудидаги энг йирик бу шоликорлик туманида шу мавсумда 12 минг 500 гектар ерга шолининг серҳосил «Нукус-2» нави экилади.

ПИЛЛАКОР РАҒБАТЛАНТИРИЛДИ

Пойтахт вилояти туманларида ипак қурти парваришига киришилди. Соҳа фидойилари бунинг учун барча ишларга пухта тайёргарлик кўрдилар. Чунончи, мавжуд тут ва тутзорларга ўз вақтида агротехника асосида ишлов берилди.

Айни кунда вилоят бўйича мингдан зиёд хонадонда ипак қурти парваришланяпти. Бўка, Чиноз, Оққўрғон, Пискент туманларида айниқса, шу соҳага эътибор кучайган. Мазкур тумандаги звеноларга аввалдан аванс тариқасида накд пул ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилди.

СЕРДАРОМАД СОҲА

Юртимизда мўл-кўлчилик манбаининг юксалишида миришкорларнинг алоҳида ўрни бор. Когон туманидаги «Бухоро» жамоа хўжалиги деҳқонлари икки йил аввал иссиқхона қуришганди.

Миришкорларнинг саъй-ҳаракатлари зое кетмади. Утган йил якунига кўра хўжалик миришкорлари уч сотих иссиқхонадан 70 минг сўм даромад олди. Ҳозирги кунда иссиқхонани кенгайтириш чора-тадбирлари кўрилмоқда.

СИФАТИГА КАФОЛАТ

Дўстлик туманида МТП фаолият бошлаганига икки йил бўлаяпти. Ўтган даврда туман машина-трактор парки жамоаси барча қийинчиликларни енгиб, кўзланган мақсадга эришди. Тумандаги мавжуд 32 минг 126 гектар ҳайдаладиган ерда сифатли иш бажарилди.Айни пайтда МТП жамоаси билан 9 та жамоа хўжалик ҳамда 15 дан ортиқ деҳқон-фермер хўжаликлари истиқболли шартнома тузган.

ИМКОН КЎП

Чорвачилик—билганга хазина, дейишади. Бўка туманидаги «Иззат-Бўстон» чорвачилик фермаси хусусийлашганда 308 бош мол бўлиб, озуқа захирасининг йўқлигидан жониворлар ҳоли ночор эди. Хўжалик тасарруфидаги тармоқ ишбилармон Баҳром Йўлдошев қўлига ўтгач, аҳвол тубдан ўзгарди.

Эндиликда ферма ихтиёрида 95 гектар озуқа экинлари экишга ажратилган ер бор. Моллар рацион асосида парваришлангач, бош сони ҳам, маҳсулот ҳам кўпайди. Ҳозир бу ерда 328 бош мол боқиляпти. Ишбилармонларнинг саъй-ҳаракати билан хўжалик тасарруфидаги болалар боғчалари, туман касалхонаси сут билан таъминланаяпти.

ЖОЗИБАЛИ БЕЛЛАШУВ

(Мухбиримиз телефон орқали хабар қилади)

Катта теннис ишқибозлари сафи тобора кенгайиб бораётир. Бошқа вилоятларда бўлгани каби Наманганда ҳам спортнинг бу турига катта эътибор берилянти. Буни вилоятнинг Давлатобод туманидаги «Дустлик» теннис кортида иккинчи бор ўтказилган мусобақа ҳам тасдиқлади. «Ҳавас-Наманган» турнирида раҳбар кадрлар баҳоли қудрат иштирок этишди. Саралаш ва финал баҳслари мухлисларга олам-олам завқ бағишлади. Турнирда Тўрақўрғон туманидаги «Ширинлик» агрофирмаси раиси Бурҳониддин Абдуғаниев, «Наманганконсёрва» агрофирмаси раиси Сирожиддин Маърупов, Чуст шаҳри ҳокимлиги бўлим бошлиғи Рустамжон Қурбонов, вилоят давлат почта корхонаси бошлиғи Муҳиддин Раҳимов, «Наманган ҳақиқати» — «Наманганская правда» газеталари бош муҳаррири Фарҳод Йўлчиевлар айниқса фаол қатнашишди.

«Ҳавас —97»

Ҳокимлик вакиллари эса икки гуруҳда беллашдилар. Утган йилги турнир ғолиби — вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Фахриддин Турсунов, Чортоқ туман ҳокими биринчи ўринбосари Собиржон Қозоқов, Ҳаққулобод шаҳри ҳокими Олимжон Қосимовлар кўпчиликда яхши таассурот қолдиришди. Бир йилгача бўлган даврда шуғулланаётган вилоят раҳбарлари баҳсида «Наманганавтойўл» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси раисининг биринчи ўринбосари Ҳусанбой Ғойиббоев ғолиб чиқди. Бир йилдан ортиқ шуғулланаётганлар баҳсида Узбекистон — Голландия қўшма корхонаси бош директори В. Сайдаҳмедов шоҳсупанинг энг юқорисидан жой олди. Ҳокимлик гуруҳида эса вилоят ҳокими биринчи ўринбосари Ф. Турсунов ғалаба нашидасини сурди.

Ғолибларга вилоят ҳокими, Узбекистон Олий Мажлиси депутати Т. Жабборов совринларни топширди ва уларга май ойида бўладиган пойтахт учрашувларида омад тилади.

* * *

Шундай мусобақалар барча вилоятларда бўлиб утди. Роппа-роса бир ҳафтадан сўнг, яъни 6 майда Тошкент шаҳридаги «Динамо» кортларида республика «Ҳавас» кубоги учун баҳслар бошланади.

Далаларда меҳнат навоси

Музрабод туманидаги «Туркистон» фермер хўжаликлари бирлашмаси ғаллазорларида баракали ҳосил унаяпти. Бирлашма деҳқонлари ҳар гектар майдондан 40 центнердан дон хирмони бунёд этишни мўлжаллашмоқда. Ўрим комбайнлари мавсумга тахт қилинган.

СУРАТДА: сувчи Орол Бухоров ва фермер Фурқат Саломов ғаллазорда.

И. ХЎЖАЕВ олган сурат. (ЎзА).

ҒАЛЛА БОШОҚЛАДИ

Кўклам — меҳнат билан кўркам, дейишади. Меҳнатобод туманидаги «Меҳнатобод» ширкатлар уюшмаси деҳқонлари 1500 гектарга қадашган барака уруғи бекаму-кўст униб чиқди.

Шу кунларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш, ўғитлантириш ва яганалаш ишлари кенг тус олган. Шунингдек, хўжалик таркибида бирлашган тўртта деҳқон хўжалигида ҳам экиш ва парваришлаш ишлари авжида.

* * *

Денов туманидаги мавжуд ғаллазорлар тўлиқ бошоқлади. Вақтида ишлов берилганлиги, ўғитлаш ва суғориш ишларининг ўз муддатида ўтказилганлиги режанинг уддаланишига замин бўлаяпти.

Миришкорлар жорий йилда давлатга 45 минг тонна дон сотишни мўлжаллашган. Ҳозирги кунда Собир Раҳимов номли, «Холчаён», «Ҳазорбоғ», «Ғалаба» каби жамоа хўжаликларида айниқса, парвариш қизғин. Мазкур хўжаликларда ғалла ўримини сифатли ўтказиш, такрорий экин экишнинг ҳам чора—тадбирлари кўриб қўйилган.

Ҳ. АБДУСАМИЕВ.

ЕР ХАЗИНА, ДЕҲҚОН ХАЗИНАБОН

Деҳқончилик оиламизга бобомерос касб. Болалигимиздан ота-онамизга эргашиб, дала ишларига кўмаклашардик. Ерга муносабат, мўл ҳосил етиштириш сирларини оиламиздаги 4 нафар фарзанд қатори менга ҳам падари бузрукворим Муҳаммадраҳим Қорабоев ўргатганлар. Шу боис барчамиз деҳқончиликка ҳавасманд бўлиб вояга етдик. Асосий ишдан бўш пайтимизда мўъжазгина томорқамизда бўламиз. Бир пайтлар ўрта махсус маълумот олгач, қурилишда ишладим. Лекин қалбим қадрдон далаларга талпинаверди. Охири прорабликни қўйиб хўжаликка қайтдим. Сувчилик қилдим, ҳисобчи бўлдим. Кейинчалик бригадирликка лойиқ кўришди. Олти йиллдирки, Сирдарё бўйларидаги бир қисми тошлоқ, қумлоқ, зах суви кўтарилган, бир сўз билан айтганда, мураккаб шароитда деҳқончилик қилаяпмиз. Мунтазам режани бажараяпмиз.

Бироқ очиқ тан олиш керак, кейинги йилларда хўжалигимизнинг шуҳрати сўнди. Чунки турли сабаблар билан раислар алмашаверди. Бу на одамларга, на хўжаликка наф келтирди. Оқибатда эса соҳада қолоқликка йўл қўйилди. Бунинг таъсирида кишиларнинг турмуш даражаси пасайди, меҳнатга муносабати сусайди.

Туманимизнинг янги раҳбари бу масалага адолатли ёндошди. Кўпчилик фикри инобатга олинди. Хўжаликни олдин бошқариб оёққа турғазган, деҳқончиликда кишилар билан ишлашда етарли тажрибаси бор ҳамқишлоғимиз Маҳмуджон Қувоновни яна раисликка сайладик.

Деҳқон бўлиш, бу табаррук номни оқлаш осон эмас. Ёшликдан қулоғимизга ернинг умрини бекорга ўтказмаслик, уни алдамаслик, қадрлаш лозимлигини кўп бор қуйишган. Шу насиҳатларга амал қилиб кам бўлмаяпман. Утган йили 63 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,6 центнердан ҳосил олдик. 3 миллион сўм даромад кўрдик. Айни пайтда бошоқли ғалла ўрнига деҳқончилик қилиб, яна 1 миллион сўмлик бўлдик.

Бизнинг ёнимиздаги бир хил шароитта эга Олимжон Нормирзаев бошлиқ бригадада гектаридан олинган ҳосилдорлик атиги 18,3 фоизни ташкил этди. У Тожиаҳмедов, А. Раҳмонов, Ғ. Қаҳҳаров, Ҳ. Мирзааҳмедовлар раҳбарлигидаги бригадаларида ҳам ернинг умри беҳуда ўтди. Экишдан то ҳосил йиғим-теримигача бўлган даврда у ёки бу агротехник тадбирини ўтказишда хатога йўл қўйилди. Гектарлар тўлалиги, кўчатлар бутлиги таъминланмади. Уғитдан ўринли фойдаланилмади. Ер ости сувлари захини қочиришга эришилмади. Хўжаликда ҳам шу тариқа йиллик режа аро йўлда қолиб кетди. Агар барча бригада аъзолари, мутахассислар, хўжалик раҳбарлари бир тан, бир жон булиб ишлаганларида хўжаликда деҳқончилик маданияти ҳам ҳосилдорлик ҳам пасайиб кетмасди.

Янги раис бошчилигида хўжаликни унглаш ҳаракати бошлаб юборилди. Дастлабки ишлар амалга оширилди. Буни биргина бригадамиз мисолида ҳам кузатиш мумкин. Зовур ва дарё қирғоқлари тозаланди. Қуриган дарахтларни чиқариб ташланиб, экинзорга ер қўшдик. 4 гектар ерга экилган редискани сотишга чиқардик. Шундан 400 минг сўм атрофида даромад оламиз. Шийпонда бепул иссиқ овқат ташкил этилган. Кўплаб жўжалар, 2 бош қорамол, 4 бош қўй боқяпмиз. Булар ҳам бригада аъзолари эҳтиёжи учун. Балиқчиликни қайтадан йўлга қўяпмиз. 10 минг туп терак кўчатларини келгуси йилдан сотамиз.

Баҳорнинг бир куни йилга татийди. Шуни назарда тутиб 89 гектар ерга оби-тобида чигит экиб олиш тараддудидамиз. 30 гектар ерга плёнка остига уруғ ташланди. Парвариш даврида солиш учун маҳаллий ўғит, чиринди ғамланган. Шарифжон Абдуллаев, Имомали Болтабоев, Ибодулла Турғунов, Азимбой Абдуллаев каби миришкор деҳқонлар дала юмушларини кўклам талаблари асосида уддаланишида бош-қош бўляптилар.

Наврўз муносабати билан бригада ихтиёридаги маҳсулотлардан нафақат аъзоларга, балки олдин ҳам шу ерда ишлаганларнинг ҳар бирига гуруч, сабзавот бепул тарқатдик. Шийпонда ёзилган дастурхонга ноз-неъматлар, баҳорнинг тансиқ таомлари қўйилди. Дошқозонларда сумалак, ош пиширилди. Жонлиқ сўйиб, эҳсон қилдик. Ўтганларни хотирладик. Ночорларни бориб кўрдик, деҳқончиликка барака тиладик, кексалар дуосини олдик.

Ислоҳотлар қишлоқда жадал бормоқда. Тармоққа ғамхўрлик ортяпти. Бунга жавобан биз, деҳқонлар ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиб, баракали ҳосил яратамиз. Умид қиламанки, жамоа хўжалигимиз деҳқонлари бу йил ишда бурилиш ясайдилар. Деҳқонлардаги ғайрат кайфият шундан далолат.

Қодирали ҚОРАБОЕВ, Наманган туманидаги «Пахтаобод» жамоа хўжалиги бригада бошлиғи.

ИШЛОВ ҚИЗҒИН

«Дўстлик» хўжалиги Фарғона вилоятида ҳар томонлама ривожланаётган жамоалардан ҳисобланади. Миришкорлар 770 гектар майдонга 12 апрелдаёқ чигитни сифатли экиб бўлишганди. Шу жумладан, 140 гектар майдонга плёнка остига чигит экилди.

Айни кунда уруғ бир текис униб чиққан бригадаларда ғўза қатор ораларини культивация қилишга киришилди.

Жамоа хўжалигида деҳқон ва механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор берилаётир. 17 та бригадада барча қулайликларга эга бўлган дала шийпони мавжуд. Уларда дам олиш учун шароит яратилган.

Қаюмжон ТУРСУНОВ.

ИККИ ТАЖРИБА, АЪЛО НАТИЖА

Юртимиз фаровонлиги, элимизнинг ризқ-насибаси миришкор меҳнати баракатидан. Юртимиз мустақилликка эришгач, қишлоқ хўжалигида илғор тажрибаларга, ташаббус ва ишбилармонликка кенг йўл очилди. Бозор иқтисоди шароити қўяётган талаблар деҳқонни изланишга, мўл-кўл маҳсулот етиштириб, тежамкорликка эришишга, иқтисодни мустаҳкамлашга даъват этаяпти.

Денов туманидаги «Ҳазарбоғ» жамоа хўжалиги ўтган йили барча тармоқларда нафақат туманда, балки вилоят миқёсида юқори натижаларга эришди. Ишлаб чиқариш топшириқлари ортиғи билан адо этилиб, хўжалик даромади 275 миллион сўмни, рентабеллик эса 37 фоизни ташкил этди.

Хўш, ютуқлар омили нимада? Маълумки, Сурхондарё вилояти табиий иқлимининг мўътадиллиги билан ҳам бошқа вилоятлардан анча фарқ қилади. Табиатнинг бундай инъоми деҳқонларнинг бош мададкоридир. Хўжалик миришкорлари чуқур мулоҳаза юритиб, ўтган йили икки тажрибани синаб кўришга бел боғлашганди. Биринчиси, такрорий экин экиш ҳисобига мўл ҳосил етиштириш, иқтисодни мустаҳкамлаш. Иккинчиси, хўжаликда етиштирилган пахта хом ашёсини ўзлари қайта ишлашни йўлга қўйиш. Икки тажриба яхши самара берса, келгусида уни такомиллаштириш маъмурият режасидан ўрин олганди. Ана шу тажрибалар асосида дастлабки ишлар бошланди. Хўжалик 1996 йили ғалладан бўшаган ерларнинг 578 гектарида чигит 540 гектарида силос, 238 гектарида дон учун маккажўхори экканди. Деҳқонларнинг тадбиркорлиги, агротехника талабларига риоя қилинган ҳолда экинларга ишлов берилганлиги ҳосилга-ҳосил қўшди.

Кузда натижа режада белгиланганидан ҳам зиёд бўлди. Масалан, пахтанинг ҳар гектаридан 28 центнердан хирмон кўтарилди. Маккажўхори ва бошқа экинлардан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Такрорий экин ҳисобидан хўжалик 25 миллион сўм соф фойда кўрди. Бу иқтисоднинг мустаҳкамланиши ва аҳоли турмуш фаровонлигининг ортишига ҳисса қўшди. Тажриба ва унинг самараси хусусида гап боракан, бир мулоҳаза бор. «Ҳазарбоғ» жамоа хўжалиги тарихига назар ташланса, барча тармоқда юқори натижага эришилгандан ташқари вилоятда аграр соҳада неки янгилик қилинган бўлса, уларнинг барчаси шу хўжаликдан бошланган. Негаки, ер билан тиллаша оладиганларнинг барчаси шу хўжаликда камол топган, дейилса хато бўлмайди. Миришкорлар биринчилардан бўлиб заҳарли химикатлардан воз кечиб маҳаллий ўғит ҳисобига ерни тўйинтириш ташаббуси билан чиқишганди.

Натижада унумдорлик ортди. Айтайлик, 1985 йили етакчи соҳада ҳосилдорлик гектарига 34 центнерни ташкил этган бўлса, 1996 йилга келиб бу кўрсаткич пахтачиликда 47 центнерни, ғаллачиликда 52 центнер бўлди. Экинни пуштага экиш усули ҳам ҳосилдорлик омили. Ҳозирги кунда ҳазарбоғликлар тажрибаси асосида вилоятдаги 50 дан ортиқ хўжалик иш юритяпти.

Шундай қилиб, ўтган йилги пахта хом ашёсини ўзлари қайта ишлашга киришдилар. Бу қийин кечмади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра, хўжалик тасарруфида жойлашган пахтани қайта ишлаш заводи ижарага олинди. Боз устига, миришкорлар режадаги саккиз минг тонна ўрнига 9500 тонна хом ашё етиштирдилар.

Бошланган иш охирига етказилди ва у ўз самарасини берди. Илгарилари хўжалик давлатга сотган бир тонна биринчи нав хом ашё учун 14 минг сўмдан ҳақ оларди. Етиштирилган маҳсулотни ўзлари қайта ишлашгач, хом ашё учун эмас, тола учун ҳақ олиш йўлга қўйилди. Ана шунда соф фойда 20.600 сўмни ташкил этди.

Техника харажатлари камайди, чиқимларга барҳам берилди. Хўжалик пахтанинг ўзидан ўтган йили 96 миллион сўм соф даромад қилди.

Юқорида таъкидлангандек, хўжалик миришкорлари янгиликка ўч. Андижонликлар тажрибаси уларни ҳам эътиборсиз қолдирмади. Мутахассислар андижонлик ҳамкасблари билан ҳамкорликда иш кўрдилар, плёнка остида чигит экиш ва унинг самарасини пухта ўзлаштирдилар.

Хўжаликда 600 гектар майдонда плёнка остига чигит ўз вақтида экилиб, ундириб олинди. Ниҳолларга дастлабки ишлов бериляпти.

Хўжалик иқтисодий жиҳатдан мустаҳкам бўлгач, ишчилар ҳам шунга лойиқ манфаат кўраркан. Деҳқонларнинг ойлик маошлари 3000—3500 сўмни ташкил этаяпти.

Инсон манфаатлари йилида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишга йўналтирилган қатор тадбирлар ишлаб чиқилган. Жумладан, хўжалик тасарруфидаги 46 та қишлоқнинг ҳаммаси биринчи сентябргача табиий газ билан таъминланади. Шунга боғлиқ барча чора-тадбирлар кўрилаяпти.

Раис Мусурмонқул Шерқобиловнинг фикрича, экин майдонларининг асосий қисми тадбиркорларга шартнома асосида берилган. Ҳосилдорликнинг ортиши ва хўжалик иқтисодининг мустаҳкамланишида улар ҳиссаси катта.

Барча соҳада тадбиркорлик кўрсатиб, сифатли ва мўл маҳсулот етиштириш бозор шароити талабларидан бири. «Ҳазарбоғ» жамоа хўжалиги миришкорлари давр талаблари асосида иш юритиб, қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ЯРМИ МОЙ, ЯРМИ ТОЙ

Махсар — бир йиллик, иссиқсевар, қурғоқчиликка чидамли, лалмикор майдон экинидир. Қадимдан Марказий Осиё халқлари бу экинни асосан мойи кўплиги, сифати юқорилиги ҳамда поясининг чорва учун тўйимли озуқа бўлгани учун экиб келишган. Унинг кунжараси мол иштаҳа билан истеъмол қиладиган емиш ҳисобланади. Махсар донининг мойидан сифатли маргарин, алиф мойи олинади. Шунингдек, совунни қайнатишда, линол ишлаб чиқаришда, оқ бўёқ ва эмаллар тайёрлашда ишлатилади.

Махсар уруғи таркибида 40 фоизгача мой бўлади. Махсар пичанининг таркибида оқсил миқдори 13-14, қанд моддаси 9, ёғ моддаси 6-7 ва клечатка 22 фоиздан иборат.

«Ғаллаорол» тажриба хўжалигида олиб борилган амалий ишлар шуни кўрсатадики, товуқлар махсар уруғи билан боқилганда тухум бериши 1,3-1,5 баробарга кўпайди. Бу экиннинг сермойлилиги, поясининг серозуқа бўлишига қарамасдан уруғчилик тизими йўлга қўйилмаганлиги ҳамда уни кўпайтиришга старли аҳамият берилмаётгани ачинарли ҳолдир.

Тиббиёт соҳасида ҳам аҳамияти катта. Гулидаги гултожибаргининг сувдаги қайнатмаси сариқ касаллиги билан касалланган кишиларга ёрдам беради.

Махсар Ўзбекистоннинг лалмикор ерларида, текислик ва текислик-адирлик минтақаларининг қуйи қисмида экилади. Унга бошоқли дон экинлари яхши ва қулай ўтмишдош ҳисобланади. Махсарнинг бўйи 60-100 см бўлиб, пояси силлиқ ва туксиздир. Барглари наштарсимон тиканли ёки қисман тикансиз. Туп гуллари саватчасимон, сариқ-жигаррангда. Уруғининг ранги оқиш, мингтасининг вазни 20-30 граммдан ошмайди.

Махсар Ҳиндистон, Афғонистон, Эрон, Миср Араб республикаси ва Жанубий Америкада кенг тарқалган.

Тажриба, таҳлил, таклиф

Ундан ташқари у Қирғизистон ва Тожикистоннинг лалмикор ерларида маданий ҳолда ўстирилади.

Республикамизда «Ғалла» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан яратилган ва районлаштирилган «Милютин-114» нави кенг тарқалган. Бу нав ҳозирги вақтда мазкур бирлашмага қарашли «Ғаллаорол» ва Қамаши районидаги «Ғаллакор» тажриба хўжаликларида чорва учун кўкпоя олиш мақсадида йилига 300-400 гектар ерга экилади.

Бу навнинг уруғи униб чиқиши учун мўътадил ҳаво ҳарорати 5-6 даража ҳисобланади. Аммо уруғ 2 даража илиқ бўлса ҳам униб чиқа бошлайди. Майсалар ҳароратининг 15 даража совуғига ҳам чидайди.

Уни экиш бошоқли дон экинларидан кейин режалаштирилган бўлса, у ҳолда ғалла ўрилиши билан ер кетма-кет 20-22 см чуқурликда ҳайдаб қўйилади. У тоза ёки банд шудгорга экилса яна ҳам маъқул. Экиш олдидан ҳайдалган ер боронатиркалган чизель билан юмшатилади.

Махсар минерал ўғитларга жуда талабчан. Шу сабабли фосфор ўғитлардан амофос гектарига 100 кг ҳисобидан экишдан олдин ерга ишлов беришда солинади. Эрта баҳорда эса худди ғаллага берилгани сингари селитра (гектарига 100-110 килограмм) Т-28 тракторига тиркалган НРУ-0,5 машинаси ёрдамида сочилади. Экиш жуда оддий. Ғалла экадиган СЗТ-3,6 сеялкаси билан 4-5 см чуқурликда уруғ солинади, қатор ораси текислик минтақасида 30 см, текислик-адирликларда эса 45 см. кенгликда экилади. Экиш меъёри гектарига дон учун 8-10 кг, кеч кузда эса бу меъёр кўпайтирилиб 10-12 кг. га етказилади. Майсалар эрта баҳорда махсар экилган қатор йўналишининг кўндалангига бороналанади. Экин қалин бўлса қаторнинг 1 метр узунлигида 6-7 дона ёки ҳар 15 см. да 1 та ўсимлик қолдирилади. У ҳолда қатор ораси 30 см. бўлганда гектарига 230 минг кўчат, ораси 45 см. бўлган ерда эса 155 минг кўчат қолдириш мақсадга мувофиқдир. Уруғлик олиш мақсадида эса қатор орасини 60 см. кенгликда экиш тавсия қилинади. Усимликларнинг қатор орасида бегона ўтлар кўпайиб кетса, майсалар иккинчи жуфт чинбарг чиқарган даврда 5-10 см. чуқурликда культивация ёрдамида юмшатилади.

Чорва молларини серширa кўк билан таъминлаш учун махсарнинг гуллари шоналаган даврда кўк поя ҳисобида ўриш мумкин. Бу даврда ўрилганда поясидаги барглари тўкилиб кетмайди. Лалмикор майдонларда гектаридан 60-80 центнердан кўк поя, 25-30 центнердан қуруқ пичан йиғиб олиш мумкин. Махсарни кўк пояси учун экилганда кунгабоқарнинг Чкалов гиганти нави билан навбатлаб экилади. Бу усулда ғалла экиладиган СЭТ-3,6 русумли сеялка бункери иккига бўлинади. Унинг бир томонига махсар уруғи, иккинчи томонига кунгабоқар уруғи солинади. Экиш маъёри гектарига иккаласидан ҳам 20 килодан олинади. Қатор ораси 45 см. ҳисобидан экилади. Бу экинлирнинг пояси гуллаш даврида сершира, озуқаси тўйимли бўлиб, уларни силос ўрадиган комбайин-сеялканинг йўналиши бўйлаб иккаласи баравар кўк поялари аралаштирилиб ўрилади. Шунинг ҳисобига кунгабоқар кўк поясининг ҳам сифати яхшиланади. Бироқ уни пичан учун кечроқ ўрилса, унинг озуқа сифати камайиб, пичани дағаллашиб қолади.

Яна шунга эътибор бериш лозим, махсар дон учун ўрилганда ўсимлик ҳолати мўътадил бўлиб унинг уруғлари пишиши билан СК-5 «Нива» комбайни ёрдамида ўриб олинади. Дон ҳосилдорлиги йилнинг келишига қараб 7-8 центнер, ҳатто 10-12 центнергача етиши мумкин.

Ҳ. ИБОДОВ,
Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Дон ва озуқа экинлари уруғчилиги бўлими бошлиғи.
Т. МАМАТҚУЛОВ,
«Ғалла» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси илмий ходими.

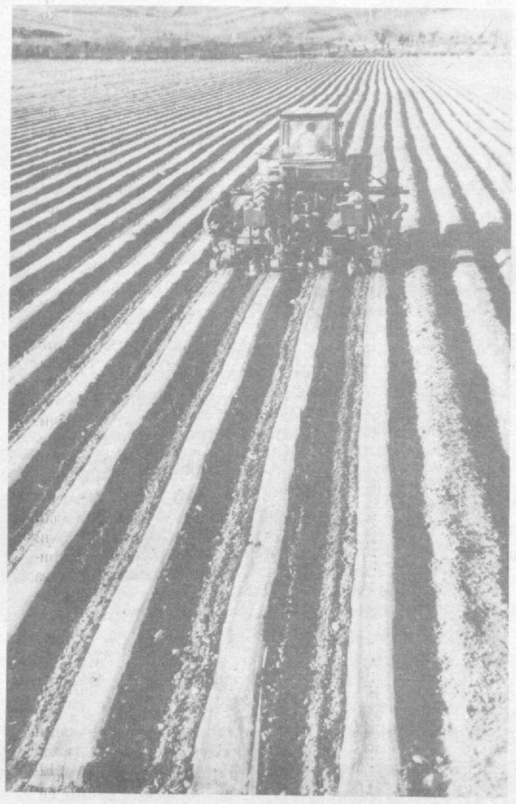

Чортоқ туманидаги Навоий номли жамоа хўжалигининг Ёқубжон Усмонов бошчилигидаги бригада миришкорлари бу йил 60 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. Уруғлик Андижон усулида плёнка остига қадалди. Айни кунларда бир текис ундириб олинган ниҳолларга дастлабки парвариш ишлари бошлаб юборилди. Заршунослар ҳар гектар ердан 40 центнердан оқ олтин саранжомлаш учун астойдил ҳаракат қилишаяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Бригада саркори Ёқубжон Усмонов. 2. Плёнка остига чигит экилган пайкалларда ишлов бошланди.

Т. МАҲКАМОВ олган суратлар.

Аҳвол қалай, пахтакор?

Бувайда туманидаги «Дўстлик» жамоа хўжалиги меҳнаткашлари ишлашни ҳам, ўз вақтида дам олишни ҳам жойига қўйишган. Хўжалик раҳбарлари дала шийпонларини деҳқонларнинг чинакам оромгоҳига айлантиришга катта эътибор беришмоқда.

23 та дала шийпони эрта баҳорданоқ яхши таъмирланди, шинам жиҳозланди. Айниқса юқори ҳосилли — Маҳмуджон Мамажонов, Патилахон Эргашева ва Сиддиқжон Асқаровлар етакчилик қилаётган бригадаларда деҳқонларнинг иккинчи уйи — дала шийпонлари ҳавас қилса арзийдиган даражада чиройли безатилган.

Мана, биз М.Мамажонов бошлиқ 5-бригаданинг шинам дала шийпонидаги шарт-шароитни кўриб беғоят қувондик. Бу ерда хотин-қизларнинг нозик дидига мос алоҳида аёллар хонаси ташкил этилган. Шунингдек, болалар ва ҳакимлар учун ҳам алоҳида-алоҳида хоналар мавжуд. «Маърифат ва маънавият» хонаси рисоладагидек. Кўчма савдо дўкони меҳнат аҳлига намунали хизмат кўрсатаяпти.

ШИЙПОНДА СУҲБАТ

Дала шийпонининг бундай намунали ҳолатини таъминлашда Абдулла ота Рўзалиевнинг хизмати беқиёс.

— Озода ва сариштали жой — фариштали жой, —дейди Абдулла ота Рўзалиев. — Бригада томорқасидан 10 сотих ерга экинларнинг ҳамма туридан экамиз. Хилма-хил сабзавотдан тортиб, ҳатто ўсмагача. Қарабсизки, қозонимиз ҳар куни қайнайди. Кўпнинг ризқида барака бор...

Дарвоқе, бригада заршунослари баҳорнинг ҳар кунини ва ҳар лаҳзасини меҳнат қувончлари билан бойитишаяпти. 16 гектар майдонга чигитни плёнка остига экишди. Мурғак ниҳоллар қийғос униб чиқди. 30 гектар ерга эса оддий усулда барака уруғи қадалди. Ният ҳам шунга яраша— улар 45 центнерлик марранй кўзлашган.

Қаерда меҳнат ҳам, меҳнатчига эъзоз ҳам соз бўлса, ўша ерда — демакки, ишлар аъло деяверинг.

Раҳимжон МЕЛИБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ДЕҲҚОН ТАЯНЧИ

Вазирлар Маҳкамасининг «Машина-трактор парклари базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолияти самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қишлоқ хўжалигига ишлаб чиқариш техника хизмати кўрсатишни янада такомиллаштиришга қаратилган муҳим ҳужжат бўлди.

—Дастлаб республикамизнинг 15 туманида тажриба тариқасида машина трактор парклари (МТП) тузилган эди, — дейди «Ўзқишлоқтаъминоттузатиштаъмир» давлат кооператив қўмитасининг машина-трактор парклари бўйича бош бошқармаси бошлиғи Саидаҳмад Султонов. — Тажриба шуни кўрсатдики, янги ташкил этилган МТПлар дастлабки йилдаёқ ўзини оқлади. Бугунги кунга келиб МТПлар сони 180 дан ортиб кетди.

— Республикамизда машина-трактор паркларининг ташкил этилиши деҳқон учун қандай енгиллик бераётир?

—МТПлар томонидан иш бажарилганда, биринчидан, деҳқон даласига техника келишини бир неча кунлаб кутиб ўтирмайди, чунки унинг қўлида аниқ иш графиги, яъни шартнома бор. Қолаверса, ҳар бир механизатор ишнинг белгиланган муддатида бажарилишидан манфаатдор.

Шуни айтиш керакки, машина-трактор парклари 22503 трактор, 1407 ғалла, 404 шоли ўриш комбайни, 3200 пахта териш машинаси, 1600 автомашина ҳамда 122 мингдан зиёд бошқа турдаги машина-механизмларни ижарага олди. Жами 1,8 миллиард сўмлик асосий воситалар МТП ихтиёрига ўтди. Шунингдек, МТПлар хориждан келтирилган ўнлаб серунум машиналарни ҳам ўз балансига олди.

МТП томонидан бажарилган иш ҳажми йил сайин ортиб бормоқда.

Бу борада Намангандаги «Мингбулоқ» МТПси иш фаолиятига назар ташлаш кифоя. Мазкур ташкилот ўтган йили 246 миллион 108 минг сўмлик иш бажариб бериш тўғрисида меҳнат шартномаси тузган эди. Натижа мўлжалдагидан анча юқори бўлди. Ишни буюртма асосида бажариш аввало деҳқон учун қўл келди. Улар ортиқча ташвишдан қутулди. Техника хизмати кўрсатиш сифати ошгани сари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши маданияти ҳам юксала борди. Шартномалар механизаторларни аниқ жадвал асосида ишлашга ўргатди. Мингбулоқликлар дастлаб хўжаликлардаги барча машина-трактор ускуналарини кейинчалик сотиб олиш шарти билан ижарага олган эди. Ўтган хўжалик йилида МТП 281 миллион сўмдан кўпроқ сарф-харажат қилди. Олинган фойда эса қарийб 13 миллион сўмга етди. Бу пулнинг маълум қисми «Гулбоғ», «Олтинкўл», «Узгариш» каби илғор хўжаликларга қайтариб берилди. Эндиликда ер ҳайдашдан шудгорлашгача бўлган барча ишларни МТП механизаторлари бажармоқда.

— Жойларда Вазирлар Маҳкамаси қарорини бажаришда изчиллик кузатиляптими?

— 1997 йилнинг 27 мартигача Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда 108 дан ортиқ трактор парклари тузишга қарор қилинди. Энг аввало, МТП раҳбарларини танлашга алоҳида эътибор қаратиляпти. Айни пайтда узоқ йиллар мобайнида тўпланиб қолган техниканинг сарасини саракка — пучагини пучакка чиқариш лозим бўлди. Барча хўжаликлардаги техника ҳисобдан ўтказилди. Аммо бу билан иш дарҳол ўнгланиб қолмаслигини яхши биламиз. Айниқса хориждан келтирилаётган қудратли техникани мукаммал эгаллаган ўз кадрларимиз бўлиши керак. Шу мақсадда махсус курслар ташкил этилди. Машина тракторлар парклари зиммасига ўта масъулиятли вазифа юклатилган. Булар орасида энг муҳими қишлоқ хўжалик техникасига эҳтиёт қисмлар, узел ва деталлар ишлаб чиқаришни ташкил этишдан иборат. Айрим вилоятларда техникани сақлайдиган бостирма ва трактор парклари етишмайди. Жойларда шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларига сервиз хизмати кўрсатишни ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди.

Хулоса қилиб айтганда, республикамиз вилоятларида машина-трактор паркларининг ташкил этилиши қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни босқичма-босқич амалга оширишда яна бир муҳим қадам бўлди. Эндиги вазифа — катта умидлар билан бошланган ишни дадиллик билан ишлаб чиқаришга кенг жорий этишдан иборатдир.

П.НИШОНОВ,
ЎзА мухбири.

ЙЎЛИ ОЙДИН АЁЛ

Фермерлик кони фойда

Субҳидам сабоси майин эсади. Гала-гала бўлиб учиб юрган қушларнинг ёқимли сайраши, бепоён кенгликлардаги кўм-кўк майсалар денгизининг мавжи кўнгилда илиқ ҳисларни уйғотади. Беғубор тонг ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олганча дунёнинг ғаму-ташвишларини унутиб, бирпас кўм-кўк майсалар устида осмонга термулганча хаёл суриб ётгинг келади. Самода кезиб юрган паркут булутлар гоҳ чўк тушиб мудраётган туяга, гоҳ оппоқ соқоли шамолда ҳилпираб турган балиқчи чолга, гоҳ оппоқ жуни ҳурпайганча шаталоқ отиб чопаётган қўзичоққа ўхшаб кетади. Ҳа, чўлнинг осмони ҳам гўзал, жозибали. Ундан осонликча кўнгил узиб кетиб бўлмайди. Айниқса, чўлнинг одамларини айтмайсизми? Бари қатъиятли, бир сўзли, бағри очиқ кишилар. Ойсифат опанинг умри шуларнинг орасида кечаяпти. Пешона тери билан топганини шу элга беради. Фермерман деб жон койитиб юрганлигининг боиси ҳам шунда. Бўлмаса бир куни ўтмай қолган эмас. Болалари ҳам ўзини ўзи эплайдиган бўлишган. Эрининг топиш-тутиши ҳам ёмон эмас. Ундан ташқари шифокорликдек тузуккина касб-кори ҳам бор. Деҳқон қизи эмасми, барибир, кўнгли далага тортди. Бундан уч-тўрт йил аввал деҳқон (фермер) хўжалиги ташкил этишга қатъий бел боғлади. Шу-шу «Фермер опа» бўлиб элнинг тилига тушди, каттаю кичик ўртасида эътибор топди.

Ногаҳон эшикнинг тақиллашидан Ойсифат опанинг хаёли бўлинди. Апил-тапил ўрнидан туриб ташқарига чиқди. Ҳовлида умрдошининг кўп йиллик қадрдони Саидмурод муаллим, унинг ёнида эса бахмал ғилофга ўралган қандайдир асбобни қўлтиқлаган барваста келбатли, чўққисоқол бир киши турарди. Меҳмонларни очиқ чеҳра билан кутиб олди. Саломаликдан сўнг келганларни ичкарига таклиф этди. Улар кенг уйда тўшалган шойи кўрпачага эндигина чўк тушган эдилар ҳамки, уй эгаси Очил ака келиб қолди. Эски жўралар хушчақчақлик билан қучоқ очиб кўришдилар.

— Бу киши ўзимизнинг Қўнғиротлик Исмоил бахши бўладилар. Кеча Қаршига тўйга борувдик. Қайтишда йўл-йўлакай сизларни бир кўриб кетайлик дедик. Йўлда кела-келгунча сиз билан янгамни таърифладим, — деди меҳмон.

Шундан сўнг суҳбат суҳбатга уланди. Мезбонларнинг илтимоси билан бахши қўлига дўмбирасини олиб куйлай бошлади. Бир зумда мунис оҳанглар қанотида Қўнғирот тоғларининг дилхуш ҳавоси хонага кириб келгандай бўлди. Бахши жўшиб-жўшиб куйлар экан, ора-орада уй эгаларининг ҳам таърифини келтирарди:

Ойбарчиндан қолишмайди келбати,
Айтсам адо бўлмас минг бир сифати.
Чўл бағрида бинафшадай яшнаган.
Ҳеч аримас уйидан дўст, улфати.

— Э, яшанг, бахши, — Саидмурод муаллим завқланди. — Янгамизни яхши мақтадингиз. Рост, янга тилло аёл. Бу ердагилар билан ҳам эгачи-сингилдай чиқишиб кетганлар. Қарийб ўн олти йил ҳамширалик, доялик қилиб элга хизматлари сингган. Мана энди, фермер бўлиб кўпчиликдан зиёд ишлаяптилар.

Ойсифат опа меҳмонларни кузатиб энди ичкарига кирувди ҳамки, кеча Шодиёна опасини кўргани қўшни қишлоққа кетган ўғли Ойбекжон келиб қолди. Ойсифат опа ўзининг кундалик югур-югурлари билан бўлиб қизини кўргани боришга ҳам кўпинча вақт топа олмайди. Шунинг учун ҳам уникига ўғлини юборганди. Ойсифат опанинг худодан тилаб олган фарзандлари шу ўғли билан қизи. У Очил ака билан турмуш қургач, қарийб ўн йилгача фарзандли бўлишмади. Ушанда ҳам у тақдирга тан бериб яратганга илтижо қилганча яхши кунлардан умидини узмади. Қайнотасининг катта хонадонида овсинларининг болаларига ўз боласидай қаради. Бировига қовоқ уйгани йўқ. Шунинг учун қайнилари ҳам, овсинлари ҳам унинг бир сўзини икки қилишмайди.

Ниҳоят, Оллоҳ унга ҳам фарзанд берди. Аввал қизи, сўнгра ўғли туғилди. Болаларни меҳнаткаш, одобли, инсонни қадрига етадиган қилиб тарбиялашди. Икки-уч йил аввал қизини турмушга узатди. Мана энди Ойсифат опа икки набиранинг бувиси. Ўғли Ойбекжон эса мактабни тугатиш арафасида турибди.

Умр деганлари бамисоли дарё экан. Ўтган ҳар кунингдан кўнгилда гоҳ андуҳ, гоҳ қувонч изи қоларкан. Бу ёруғ дунёда умрнинг ҳар лаҳзасини яхшиликка бахшида этиб яшаш керак. Дунё деб аталган қадим иморатга ақалли биттагина ғишт қўйган одам ҳам Оллоҳ мағфиратига сазовор бўлармиш. Савоб ишларга қўл уриш, муҳтожларга мурувват кўрсатиш Ойсифат опанинг одатига айланган. Унинг умр фалсафаси ана шундай. У кун чошгоҳга яқинлашганда апил-тапил кийиниб дала томон йўл олди. Ойсифат опа бепоён кенгликларга суқланиб боқди. Эрталаб сим-сим томчилаб ўтган ёмғирдан сўнг феруза осмон юзи артилган шишадай тиниқлашган, ўт-ўланлар юзида биллур томчилар марвариддай товланиб нигоҳни ўзига жалб этарди.

Ойсифат опа фермер хўжалигига келиб ишнинг мароммини кўздан кечирди, сағрини ялтиллаб турган моллар атрофида куйманиб юрган Рўзи чўпонга юзланди:

— Ишқилиб кўз тегмасин-у, ўттиз бош қорамолимизнинг ҳаммаси зотдор.

— Худо хоҳласа, бу йил гўшт ҳам, сут ҳам кўп бўлади. Чорва йили ахир, — чўпон бироз ўйланиб туриб давом этди.

Фермер опанинг моллардан кўнгли тўлди чоғи юзида мамнунлик ифодаси пайдо бўлиб, қадрдон даласига йўл олди. Зеро, чўпонлар Рўзиқул Довуров ҳам, Холиқ Эшқобилов ҳам меҳнаткаш, асл инсонлар. Улар қорамолларни соз парваришламоқдалар. Ўтган йили Ойсифат Раҳимова бошлиқ деҳқон (фермер) хўжалиги аъзолари 10 гектар ердан 38 тонна «оқ олтин» териб олиб кўпчилик тилига тушган эдилар. 5 гектар ердаги беда ҳам ёмон бўлмади. Умуман йиллик даромади бир милион сўмдан ошди. Ойсифат опа нафақат Қарши туманида, балки Қашқадарёда ҳам бақувват фермер хўжалигига раҳбарлик қилаётган фермер аёл сифатида танилди. «Сифат» фермер хўжалигининг бу беҳаловат дилбар аёлини чўл маликасига қиёслаш мумкин. Оппоқ булутлар ортидан тилларанг нур сочаётган қуёш тафтида адоқсиз даласига ёруғ ният билан кетаётган аёлнинг қалбида бир дунё орзулар мужассам, унинг йўли эса ёруғ ва ойдиндир.

Даврон СУЛТОН.

ҲОСИЛОТНИНГ ХОЛИС НИЯТИ

Жиззахнинг Учтепаси нега шундай номланганини биласизми? Тарихдан тепаликлар душманни кузатиш, элни ёвдан бехатар сақлаш вазифаларини бажарган. Жиззах тумани Ҳамид Олимжон номли пайчилик хўжалиги ҳудудида учта шундай тепалик мавжуд. Уларнинг ўзига яраша сир-синоати, мўъжизакорлиги ва файзи бор. Хўжалик раҳбарларининг уддабуронлиги ва ишбилувчилиги туфайли тарихнинг не-не қонли воқеалари гувоҳи бўлган тепаликлар ҳам ободонлаштирилиб, бағрида боғлар яратилмоқда.

Тепаликларнинг бирида 1916 йил Жиззах қўзғолонида ҳалок бўлганлар хотирасига ёдгорлик ўрнатилган. Атрофида гулзору боғлар барпо этилди. Ўтганлар руҳини шод этиш азми савоб. Савобларнинг раҳмати бор.

Учтепанинг ерлари унумдор, деҳқонлари меҳнатсевар, тадбиркор-ишбилармон. Дастурхони неъматларга тўкинсочин. Хассос шоир номи билан аталувчи пайчилик хўжалигининг вилоятда ўз ўрни, тош-тарозиси бор. Ҳар жабҳада пешқадамлар сафида. Бир минг уч юз йигирма беш гектар майдонга ўн бир иш кунида ўн беш нафар сеялкачилар соз ва сифатли қилиб чигитни экиб бўлишди.

Андижонликлар усули ўзини оқламоқда. Плёнка остига экиш расм-русумлари пухта ўрганилиб, махсус сеялкалар ёрдамида юз гектар майдонга чигит шу усулда экилди. Меливой Комилов, Равшан Халилов, Холмурод Абдурасулов, Қудрат Бекмуродов, Ҳусанбой Исматов каби механизаторлар чигит экиш мавсумида тажрибали сеялкачи эканликларини яна бир бор кўрсатдилар. Чигит белгиланган миқдорда қатор ораларига тушди. Экин майдонларида мурғак ниҳоллар кўринди.

—Эккан чигит соз униб чиқса деҳқонларга қувонч, — дейди хўжалик бош ҳосилоти Орзиқул Рашидов. — Культивацияни бошлаб юбордик. Баҳорнинг ҳар дақиқаси ҳисобли. Бободеҳқон кузда кўтарадиган хирмонига бугун замин яратмоқда.

Минг тўқсон тўрт гектар ғаллазорнинг мавжи ўзгача. Бошоқлар кўриниб қолди. Шу пайтгача ғаллазорлар икки марта озиқлантирилди, суғорилди. Насиб этса, яхши ниятлар рўё топса, ғалладан юқори ҳосил олинади. Бунинг учун барча имкониятлар ишга солиняпти.

Мавсум, гоҳо юз берган тошқин, ёмғирлар деҳқонни шоширмоқда. Бардошини синамоқда. Ун гектарга эртаки помидор, бодринг, қанд лавлаги экилди. 281 гектар майдонга беда сепилган. Юз гектар узумзор, юз эллик гектар боғларга шакл берилиб, оралари қайта ишлангани, агротехник тадбирлар ўз вақтида ўтказилгани боис ҳосил нишоналаридан кўнгиллар тўқ.

Ҳа, ҳосилотнинг нияти холис: деҳқоннинг хирмонлари оқ-олтинга, омборлари ғалла-донга, дастурхонлари нознеъматга, ҳамёнлари даромадга тўлса дейди.

Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Ризқ-рўз сарчашмаси

«ЛОЧИН»НИНГ ПАРВОЗИ

Пештоқига «Лочин» хусусий фермер хўжалиги деган лавҳа битилган дарвозадан ичкарига йўл олдик. Атрофи тол ходалари билан ўралган майдончадаги қорамоллар диққатимизни тортди. Бари соғлом, семизлигидан бахмалдек товланиб йилтиллайди. Улар орсида бир йигит куймаланиб юрипти. Охурни тозалайди, молларни силаб-сийпалайди.

У бўрдоқибоқар Мурод-жон Умаров экан. Мурод-жон эндигина суқимларни суғориб қайтганди. Ҳозир тушлик учун жониворларга ем беришга ҳозирланаётганлигини айтди. Умаржон катта буқанинг сағринига енгилгина шапатилаб деди:

— Швед зотли наслдан. Ўтган куни оғирлигини билгани торозидан ўтказгандик, тош етмай анча овора бўлдик. Тортсак, 400 килограмм чиқди. Яна бир ой боқилса бемалол ярим тонна бўлиши турган гап.

— Қарамоғида бунақалардан 22 боши бор, — дейди бизга ҳамкорлик қилаётган фермер хўжалигини бошлиғи Қобилжон Зоиров — 500 кило юк босмаса, Муроджоннинг кечаси уйқуси келмайди.

— Ҳа, энди ишлаганга яраша ишлаш керак, — деб жавоб қайтарди бурдоқибоқар. — Суви, ўти, озуқаси маромида берилса, мол гумбаз бўлиб семиради.

Шу пайтда фермада сутнинг хушбўй ҳиди тарала бошлади.

— Ҳозир пешиндаги соғин пайти, — деб қўйди фермер соатига қараб. Сигирхона томон юрамиз.

Молхона ўртасидан трактор бормоқда. Молбоқарлар тележкадан икки томондаги охурларга пешма-пеш емиш ташлаб бормоқдалар. Қатор турган говмишлар охурлардан бош кўтармай ейишмоқда. Сигирларга қараб ҳавасимиз келди: семизликдан лорсиллайди, елиндор. Молбоқар Қурбонали Ёрматовнинг қўли-қўлига тегмайди: қуранинг тозалигидан тортиб молларни озиқлантиришгача бўлган барча юмушлар унинг гарданида. 115 бош говмишни парваришлайди. Гоҳ бузоқчаларни тумшуғини сигирларнинг елинига тутиб қидираётган, гоҳ гарамда сомон ташиб охурларни тўлдираётган бўлади.

— Қурбонали ака бизга ҳақиқий дастёр, — дейди соғувчи Одинахон Абдуқодирова. — Жониворлар ҳам уни кўрганида яйраб кетади. Емишини охурлардан узмайди. Шу боисдан маҳсулотга кун сайин барака киряпти.

— Ҳақ гап, — дейди Қобилжон ён дафтарини варақлааб. — Куни кеча Одинахон 13 говмишдан 130 килограммдан сут соғиб олиб бу ҳар бошга 10 килограммдан дегани.

Шу пайт охурга пичан ташлаётган Қурбонали луқма ташлади:

— Ҳадичахоннинг якка ўзи 15 бош говмишни эплаяпти. Тунов куни чораклик якунланганда режадан ташқари 300 килограмм сут соғиб олиб ҳамманинг оғзига тушганди. Ана ўзлари ҳам келиб қолди.

Шу пайт олдига оппоқ пешбанд тутган Ҳадичахон Деҳқонова бизга салом бериб яқинлашди-да, ийманибгина «челакларни бўшаттани келувдим», дея бидонларга сут қуя бошлади.

Молхонада иш авжидалиги билиниб турарди. Бояги сигирларга озуқа улашган тележка чиқиб кетиши билан тележкасини гумбурлатиб бошқа трактор кириб келди. Ундаги катта ҳамжли идишда сигирлар учун атала ортилганди. Фермер аталанинг ҳисобини олаётган эди.

— Ҳар бир жониворга сомон, емдан кейин икки килограммдан атала беришга одатланганмиз. Суюқ атала қорамолларнинг ичагини кенгайтириб модда алмашинувини яхшилайди, яна сутнинг ёғлилигини ҳам оширади. Молларнинг қорни доим тўйиб туриши шундан-да, — дейди бизга изоҳ бериб Қобилжон.

Фермернинг елиб-югуришидан жонсараклиги билиниб турарди. Бизни бир зумгина ҳоли қўйиб сунъий қочириш пунктига кириб чиқар, атала пишириш цехидан хабар олар, баъзан бузоқхонага бош суқарди. Ҳа, бошлиқнинг ташвиши доимо кўп бўлади. Мулкдор аслида қирқ ҳунар эгаси бўлиши керак: вақти билан у ҳисобчи, ишбоши, иқтисодчи бўлишини ҳаёт ўзи талаб қилмоқда. Шундагина ишида барака, ҳамёнида сармояси бўлади.

Қобилжон Зоировдан гап олиш қийин бўлди. Аслида ҳақиқий тадбиркор одам кам гапириб кўп иш қилади. Унинг хўжалиги Бўз туманидаги Бобур номли жамоа хўжалиги негизида 1996 йили ташкил топган. Қобилжон маблағ қидириб ўзгаларнинг остонасига бош уриб бормади. Унга вилоятдаги асфальт ишлаб чиқаришга ихтисослашган «Нур» фирмасидаги ўртоқлар ҳомийлик қилдилар. Фоизсиз 400 минг сум қарз бердилар. Улар Қобилжоннинг эртани ўйлаб иш юритишини яхши билардилар.

Бўз тумани ҳокимлиги ҳам Қобилжонни ҳеч иккиланмай қўллаб-қувватлади. Бунгача у 20 бош қорамолдан иборат хусусий қорамолчилик фермаси ташкил этгани, ҳар бош қорамолдан йилига 2220 килограмдан серқаймоқ сут соғиб олиб, тадбиркор сифатида эл оғзига тушганди. Шу тариқа, туман ҳокимлиги жамоа хўжалиги сут-товар фермасини Қ. Зокиров номига 4,5 миллион сўмга хусусий мулк сифатида расмийлаштириш тўғрисида фармойиш чиқарди.

Қобилжонга Президентимизнинг янги фермер хўжаликларидан икки йил мобайнида ўзини тиклаб олиш учун топилган фойдадан солиқ олинмаслик ҳақидаги фармони аро кирди. Берилган имтиёздан фойдаланган ҳолда, оёққа туриб олишга ҳаракат қилди. Икки йил фермер учун шундай кечди. Ишни қўрадаги 331 бош қорамолнинг наслини яхшилашдан бошлади. Бузоқдан қолган, камсут жайдари сигирларни маҳсулдор, наслиси билан алмаштирди. Айниқса, сунъий қочиришга зўр берди. Оқсил, протеинга сероб қизилча, беда, маккажўхори экинлари ўстиришга эътиборни кучайтирди.

Мулк эгасини топганилиги бир йилдаёқ сезилди. «Лочин»нинг парвози ҳаммани қувонтирди. Шу кунларда фермернинг қўрасида 270 бош қорамол парваришланмоқда. Улардан 115 боши сигир, 185 боши ғунажин, 68 бош бузоқ, 23 боши наввосдир.

Шунча жониворни парваришлаш, улардан кутилган маҳсулот олишнинг ўзи бўладими. Жамоанинг 27 нафар аъзоси бир оиланинг фарзандлидек иноқ, аҳил. Қишнинг қаҳратон, аёзли кунларида ҳам саратоннинг жазирамисида ҳам фермани тарк этишмайди.

Жамоа бултур биринчи навбатда озуқа заҳирасини мустаҳкамлашга эътиборни кучайтирди. Ҳисобдаги 56 гектар ернинг ҳар қаричидан унумли фойдаланди. 20 гектарга экилган беданинг беш ўримидан 700 тонна беда пичани жамғарилди. Қолган 36 гектарнинг бир қисмидаги буғдой йиғиштириб олиниб, такрорий экин сифатида маккажўхори экилди. Ундан сўтаси билан 1,5 минг тоннадан зиёд силос бостирилди. Моли тўқнинг кўнгли тўқ деганларидек, моллар қишловдан тўқ ва соғлом чиқди.

Тадбиркорлар бу йил 10 гектар ерда буғдой, 25 гектар ерда беда етиштирмоқдалар. Экинзорларда ниҳоллар авжи яхши. Мақсад гектаридан 40 центнердан ғалла, 350 центнердан беда-пичани олиб озуқа заҳирасини кўпайтиришдир. Ана шунда ҳар бош шартли мол ҳисобига 12-13 центнер озуқа бирлиги яратилган бўлади.

— Туманимизда чорвачиликка ихтисослашган 48 та фермер хўжалиги иш юритмоқда, — дейди туман бош зоотехниги Зокиржон Мамасолиев. — Ўтган йилни улар 316 тонна сут, 59 тонна гўшт ишлаб чиқариш билан якунладилар. Янги йилнинг биринчи чорагида ҳам уларнинг улуши қувонарли бўлди. 50 тоннага яқин сут, 4 тоннага яқин гўшт етиштирилди. «Лочин» жамоаси барча кўрсаткичлар бўйича пешқадам. Ўтган йили сут 196 тонна, гўшт 12 тоннани ташкил этди. Шундан давлатга сотилгани 145 тонна сут, 12 тонна гўшт бўлди. Бу ҳар бош сигирдан 2300 килограммдан оқлик етиштирди деган гап. Биринчи чорак якунлаганда ҳам тадбиркорларнинг қўли баланд келди. Сут сотиш 30 тоннадан, гўшт сотиш эса икки тоннадан ошиб кетди. Ҳар бош сигирдан уч ой мобайнида 500 килограммга яқин маҳсулот олинди.

Бобур номли жамоа хўжалиги раиси Ҳасанбой Мадаминов шундай фикр билдирди:

— Ферма Қобилжонга мулк қилиб берилгач, биз ютдик. Фермер фойдани кўздан ўз-ўзидан иш юритишга мажбур. Энди фермада бекорчилар йўқ. Ҳалол, пешона тери тўкиб ишлаганларнинг қозони ҳам, чўмичи ҳам мой. Илгари чорвадорлар ойига 600-700 сўмдан моаш олган бўлса, энди 2000 сўмдан маош оладиган бўлишди.

Қуйнидан тўкилса қўнжига деганларидек, фермер шарофатидан жамоа хўжалигимиз аъзолари ҳам баҳраманд бўлаяпти. Иккита болалар боғчаси, қишлоқ касалхонаси, лицей-интернат талабаларига арзон нархда кунига 20 килограммдан серқаймоқ сут етказиб беріляпти. Наврўз айёмида камҳарж оилаларга бозор нархидан анча арзон 800 килограмм гўшт тортиқ қилинди.

— Ёлғиз отнинг чанги чиқсаям, донги чиқмас дейдилар. Туман ҳокимлиги, Бобур номли жамоа хўжалигининг мадади катта бўляпти. Уларнинг кўмагида Асака ёғ-мой ҳиссадорлик жамиятидан 20 тонна кунжара, 19 тонна шелуха олинди. Гўшт, сутга барака кираётгани ҳам шундан. Бултур топган соф фойдамиздан бир миллион 700 минг сўмини жамоа хўжалиги ҳисобига ўтказиб қарзимизни анча енгиллатдик, — дейди фермер хўжалиги раҳбари.

Бу йил ҳар бош сигирдан сут соғиб олишни 2500 килограммга етказмоқчимиз. Гўшт етиштиришни 15 тоннага кўпайтирмоқчимиз. Бунинг учун 30 бошга яқин суқимни боғлаб боқяпмиз. Муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Ер кам, яна 70 гектар ерга эҳтиёж бор. Шунда бутун қишлоқнинг ярмини арзон гўшт, сут билан таъминлаган бўлардик. «Андижонгўшт» ҳиссадорлик жамоасининг тумандаги бўлими биздан 50 минг сўм қарз. Ярим йилдан буён ҳақимизни ундиролмаяпмиз.

Яхши ният ярим мол, дейдилар. Мулкдорнинг улгуролмаётган юмушлари ҳам талайгина. Сут, гўштни қайта ишловчи кичик корхона қуриш ҳаракатида юрганлигини эшитдик.

С. РЎЗИМАТОВ.

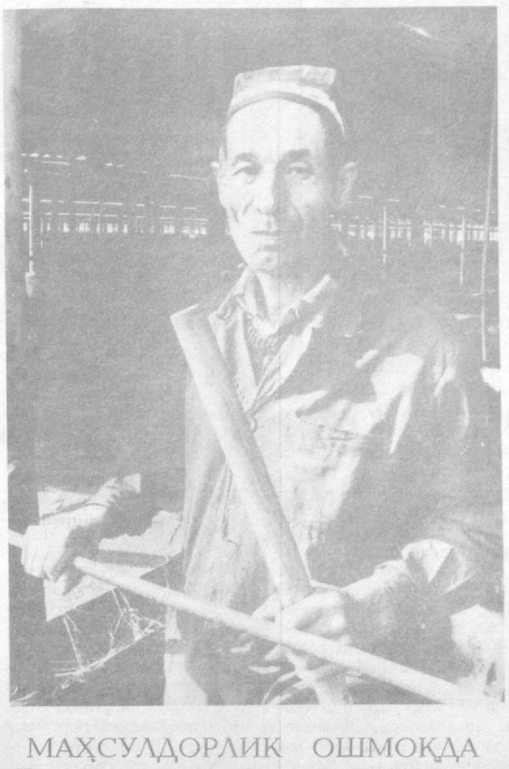

МАҲСУЛДОРЛИК ОШМОҚДА

Чорвачиликда илғор иш усулларини қўллаган, иқтисодий ислоҳотларни изчил жорий этган жамоаларда кўрсаткичлар яхши бўлиб, кўзланган мақсадга эришилиши табиий. Бунга илғор фермаларнинг иш тажрибаси яққол мисол бўла олади.

Қибрай туманидаги «Искандар» бўрдоқичилик жамоа корхонасини шундайлар қаторига киритиш мумкин. Ферма хўжаликлардан келтирилган молларни бўрдоқига боқишга ихтисослашган. Кунига ҳар бир молни 500 граммгача семиртиришга эришиляпти. Жамоа шартномада кўрсатилган маҳсулотларни ўз вақтида тайёрлов пунктларига етказиб бермоқда. Уларнинг сифати ҳам талабга жавоб бераяпти. Шу боис корхона иқтисодиёти мустаҳкамланиб бормоқда. Олинган даромаднинг маълум қисми ишчиларни ижтимоий ҳимоя қилишга сарфланмоқда.

Жамоада тажрибали, ўз касбини яхши биладиган ишчилар бор. Молбоқар Холмирза Ҳасанов шулардан бири. У қарийб 20 йилдирки ўз касбини эъзозлаб келмоқда.

Суратда: тажрибали чорвадор Холмирза Ҳасанов.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЯЙЛОВЛАР БОЙЛИГИ

Қўшработ туманидаги Эргаш Жуманбулбул ўғли номли ижара хўжалиги бош чўпони Эшмирза АБДИАЛИМОВнинг дил сўзлари:

— Иншоолло, бу йил баҳор яхши келди. Айниқса, бизнинг тоғли туманимиз — Қўшработ яйловларига, ғаллазорларига, бир сўз билан айтганда, Қоратов ва Оқтов оралиғидаги ҳудудсиз кенгликларга кўкламнинг қутлуғ қадами қут-барака олиб келди. Катта-катта майдонлардаги ғалла майсалари дуркун ва бўлиқ ривожланмоқда, ўт-ўланлар гуркираб ўсаяпти. Яйловларимизда майсаларнинг ям-яшил гиламлари кўзни қувнатади.

Ҳар кимга ўзининг туғилиб ўсган жойи — азиз. Негаки, киндик қони тўкилган тупроқ — муътабар ва муқаддас. Шу маънода довруғи довон ошган халқ бахшиси Эргаш Жуманбулбул ўғли номи билан аталувчи хўжалигимиз ҳудудидаги ҳар бир қишлоқни, унинг ҳар бир гиёҳи ва тошини биз қанча азиз билсак — шунча оз. Бизнинг Урганжи қишлоғимиз таърифи, ростини айтадиган бўлсам, не-не алёрлару достонларга сиғмайди.

Биз шу тоғли масканда туғилиб, камол топдик. Мен ҳам шу гўшада камолот пиллапояларини бирбир босиб, аввал мактаб... кейин эса олий даргоҳ таҳсилини олдим. Падарибузрукворимиз Ҳамза Абдиалимов ҳозир 65 ёшда, онажонимиз Эсоной нафақада, ҳар иккаласи бизларнинг омонлигимизни, юртимизнинг осойишталигини Аллоҳи таолодан сўраб, пиру бадавлат яшашяпти. Биз, фарзандлари — 5 ўғил, 2 қиз улар ардоғида оқу қорани таниб, бугунги кунда эл корига яраётганлигимиздан хурсандмиз.

Бу йилги қўзилатиш мавсумини аъло натижалар билан якунладик. Отаримиздаги 450 бош она қўйнинг ҳар юз бошидан 96 тадан соғлом қўзи олинди. Укаларим — Зафар ва Собир, умр йўлдошим Нуржаҳон, хуллас, Абдиалимовлар хонадонининг барча аъзолари мавсумни кўнгиллагидек ўтказишга баҳоли қудрат ҳисса қўшишди. Инчунун, чўпонликда суяги қотган ва сочи оқарган, ўзининг кўп йиллик самарали меҳнатлари билан элимизнинг иззат-икромига сазовор бўлган отажонимиз — Ҳамза Абдиалимов ҳаётимизнинг ҳар лаҳзасида бизга маслаҳатчи, кўмакдош. Илло, қари билганини — пари билмас, деб жуда тўғри айтишган. Шундай қилиб, ота-она дуосини олиб, сира кам бўлганимиз йўқ. Эндиликда оиламизнинг ҳам 2 нафар фарзанди шундай тарбия, яъни эзгулик оғушида камол топишаяпти. Насиб этса, тарбия билан меҳнат уйғунлашган жойда ҳаёт қувончлари бўй кўрсатгай...

Кўклам — меҳнат билан кўркам. Яйловларни юлдузлардай тўлдирган қўй-қўзиларимизнинг маҳсулдорлигини янада ошириш, юртимиз дастурхонининг баракасига барака қўшиш — биз, чорвадорларнинг эзгу ниятимиз. Шу улуғ мақсад билан меҳнат қилаяпмиз. Яхши ниятга эса ҳамиша Яратганимиз ижобат бергай.

Чорвадору ғаллакорлар юрти — Қўшработда эзгу ниятлар бугунги кунда баҳор майсаларидай қулф уриб яшнаяпти. Биз ҳам баҳоли қудрат шу гуркираш фасли қучоғида жавлон ураяпмиз.

Ҳар гўшада сариёғ иси,
Сут кўпириб тошар қозондан.
Қўшработнинг ёшу қариси —
Янги кунга пешвоз азондан...

Ҳа, иншоолло, шундай!

Суҳбатдош: Абдулла ТУРДИЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ВИЛОЯТ ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

БИР ЙИЛДА УЧ ҲОСИЛ

«НАМАНГАН ҲАҚИҚАТИ». Вилоятда шундай деҳқонлар борки, улар ўз шахсий томорқаларидан омилкорлик билан фойдаланиб, бир йилда уч-тўрт марта ҳосил олишга эришмоқдалар. Демакки, тўкин-сочинликка улуш қўшишяпти. Қолаверса, оилавий даромадини мустаҳкамлаб, тўкин ҳаёт кечиришга замин яратишаяпти. Бу жиҳатдан олганда Наманган туманидаги Хонобод қишлоғи вилоятда ҳам олдинги ўринларни эгаллайди. Шундай миришкорлар борки, йил ўн икки ой бозорни сабзавот маҳсулотлари билан таъминлайдилар. Аҳмаджон Охунов, Умарали ҳожи Ўринов, Ҳайитали Тожибоев, Абдурашид Абдуллаев хонадонларида 5-8 сотих ерда иссиқхона ташкил этилиб, редиска, турли кўкатлар, помидор кўчатлари парваришланади. Эрта баҳорда етиштирилган ҳосил сотилиб, ўрнига помидор, карам экилади. Бу экинлар ҳосили ҳам пешма-пеш сотилади, сўнгра кузги карам, туруп, шолғом ва бошқа сабзавотлар экилади.

УСТА ГАЗЧИЛАР

«ФАРҒОНА ҲАҚИҚАТИ». Вилоятда газлаштиришдек долзарб вазифани амалга ошириш жадаллик билан олиб боріляпти. Охунбобоев туманида олиб борилаётган газлаштириш ишлари бунга мисол бўла олади. Туманда 132 минг аҳоли яшайди. 30432 хўжалик мавжуд бўлиб, шундан 25942 тасига зангори олов олиб кирилди.

Туманда 420 дан ортиқ газ тақсимлагич пунктларга хизмат кўрсатаяпти. Жорий йилда 40 километр масофада газ қувурлари ётқизиш режалаштирилган. Қувонарли жойи шундаки, туманнинг 94 та қишлоқларидан 90 таси хонадонларига зангори олов кириб борди. Хайрли ишларни амалга оширишда газ устаси Ғайратжон Тешабоев, Толибжон Тоштемирев, слесарлардан Убайдулло Охунов, Эркин Отажоновлар хизматлари алоҳида бўлмоқда.

ҲАМИША ГАВЖУМ

«АНДИЖОННОМА». Андижон тумани марказий кутубхонасига қарашли Харабек қишлоғидаги 11-кутубхонадан барча ёшдаги китобхонларга мос адабиётларни топиш мумкин. Мазкур зиё масканида ташкил этилган «Маънавият бурчаги», «Боболаримиз меросини ўрганамиз», «Ёшлар-Ватанимиз келажаги», «Ўзлигингни унутма аёл» деб номланган кўргазмали бурчаклар китобхон диққатини ўзига тортади. Тез-тез ўтказиб туриладиган адабий-бадиий кечалар ҳам кўпчиликка маъқул бўлмоқда.

КОРХОНА ШАЙ

«ЗАРАФШОН». Каттақўрғон туманидаги Марди Султонов номли агрофирма вилоятдаги энг йирик пахтачилик хўжалиги ҳисобланади. Хўжалик пахтакорлари ўтган йили 6700 тоннага яқин хом ашё тайёрладилар. Энди бу хўжалик ва яқин атрофдаги хўжаликлар етиштирган оқ олтиннни шу ернинг ўзида қайта ишлаш имкони вужудга келди. Бир йилда 16 минг тонна пахтани қайта ишлайдиган Каттаминг пахта тозалаш заводи ишга шай.

Заводни Каттақўрғондаги 180-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари фойдаланишга топширдилар. Уни энг замонавий ускуналар билан таъминлашда вилоят «Пахтатозалашсотишсаноат» бирлашмаси катта ёрдам кўрсатди.

1997

ФЕРМЕРГА КИМ ҒОВ БЎЛАЯПТИ?

«СИРДАРЁ ҲАҚИҚАТИ». Меҳнатобод туманидаги Охунбобоев номли ширкатлар уюшмасида яшовчи Закия Каримова «Меҳнат» фермер хўжалигини ташкил этганида уюшма раҳбарларига катта умид боғлаган, уларнинг рағбатига, мададига ишонганди. Бироқ унинг бу ишончи пуч хаёл бўлиб чиқди, —деб ёзади газетанинг махсус мухбири Б. Бекмуродов. — 1990 йилда мустақил фаолиятини бошлаган Закия Каримова ўша йили 7 гектар ер олди. Орадан уч йил ўтгач, фермерга ажратилган ер майдони 30 гектарга етди. Мол олиш, алоҳида ферма қуришни режалаштирган тадбиркор 1995 йилда «Бизнес-фонд»дан 300 минг сўм қарз олди. Пул, маблағ топилгач ишлар бироз юришгандай бўлди. 1996 йилга келиб қорамоллар сони 49 бошга етди. Шунга яраша экин майдонлари ҳам кенгайиб борди. 1996 йилда «Меҳнат» фермер хўжалиги чорвадорлари 54 гектар ерга чигит, 10 гектар ерга буғдой экишни ҳам режалаштириб қўйгандилар. Уюшма билан шартнома ҳам тузилди. Хўжалик техника, ёқилғи-мойлаш материалларидан ёрдамлашадиган, фермерлар эса маҳсулотни уюшмага топширадиган бўлишди. Уюшма раҳбарлари шартнома тузишга туздию, экиш-тикиш, ҳосил парвариши даврида бошда берган ваъдаларини унутишди.

Уюшманинг собиқ раиси А. Солиев бошда «Эрта келинг, индинга келинг», деб қуюқ ваъдаларни бериб юраверди, қачонки уюшмада экин-тикин ишлари тугаллангач, 15 июнда унга трактор беришди. Фермага қўшимча 34 гектар ерни ажратиш ҳам 4 апрелгача чўзиб юрилди. Натижада уруғ ерга жуда кеч ташланди. Ҳаммасидан ҳам 3-ширкат раиси Ўриш Қуроқбоевнинг «антиқа» таклифи фермернинг энсасини қотирди. Фермер хўжалигида экиш даврида 600 литр ёқилғи сарфланганди. Ширкат раиси Ў. Қуроқбоев эса Закия Каримовага аслида сарфланган 600 ўрнига «2 тонна солярка олдик» деб ишончномага қўл қўйиб беришини талаб қилди. Шу важдан фермер билан ширкат раиси ўртасидаги жанжал хўжалик идорасигача, раҳбарларгача борди. Бошқа агротехник тадбирларни бажариш ҳам кечикди. Натижада ўтган йили фермер хўжалигида пахта ва ғалла тайёрлаш режалари бажарилмай қолди.

Шунга қарамай фермер З. Каримова 2,5 тонна гўшт, 7 тонна сут топширди. У фермер хўжалигини иложи борича мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқда. Етти йилдан бери техникадан қийналиб келаётган фермер елиб-югуриб ўз ҳисобидан «Олтой», 2 та «Беларус», 1 та «Т-40» трактори сотиб олди, аъзоларини ижтимоий ҳимоялашга интилди. Бироқ уюшма раҳбарларининг ваъдабозлиги унга қимматга тушди. Фермер «Бизнесфонд»дан олган қарзидан қутила олмади. Айни айтда ҳам уюшма раҳбарлари «Меҳнат» фермер хўжалигига етарлича, ёрдам беришмаяпти. Жамоада ёқилғи таъминотини ҳал этиш муаммолигича қолаяпти.

1997. 20 апрель N 34

ТАСИС ДАСТУРИ АСОСИДА

Кейинги пайтда «ТАСИС» дастури деган ибора матбуотда тез-тез кўзга ташланмоқда. Хўш, бу нимани англатади? Европа Ҳамжамиятига бирлашган давлатларда — бугун уларнинг сони 15 тага етган — бир ажойиб анъана бор. У ҳам бўлса, эркин, демократик тараққиёт йўлини эндигина танлаган мустақил давлатларга беғараз техник ёрдам кўрсатишдир. Европа ҳамжамияти Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги мамлакатларига техник мадад кўрсатиш бўйича «Тасис» дастурини ишлаб чиқарди. Бугунги кунда ТАСИС дастурининг 40 га яқин лойиҳаси МДҲ доирасида амалга оширилмоқда. Шулардан бири ТЕФАП лойиҳасидир. Унинг мутахассислари 1996 йил июнь ойидан эътиборан Ўзбекистонда фаолият кўрсатиб келмоқда. «ТАФАП» лойиҳасидан мақсад Ўзбекистоннинг фермер ҳамда қишлоқ хўжалик ходимларини ўқитиш ва малакасини оширишдир.

Мазкур лойиҳа бўйича муайян ишлар амалга оширилмоқда. Чунончи, фермерлардан, қишлоқ хўжалик тизимидаги ўқув юртларининг ўқитувчиларидан ҳамда дала маҳсулоти етиришь бўйича мутахассислардан ташкил топган ўзбекистонлик вакиллар Англияга сафар қилдилар. Улар Лондон шаҳридаги ўқув юртларида қишлоқ хўжалик ходимларини тайёрлаш бўйича таълим тизими қандай ташкил этилганлигини, фермерларнинг хўжалик юритиш фаолияти билан танишдилар. Хом ашёни сотиб олиб, ундан маҳсулот ишлаб чиқарадиган қатор хусусий цехларни, кичик корхоналарни бориб кўришди. Лондон шаҳридаги бозорларни айландилар. Ана шу сафар тафсилоти акс эттирилган видеофильмни кўрган киши Европа деҳқончилик илмий-техника асосида ривожланганлигига, бозорлари тўкинлигига озода-саришталигига гувоҳ бўлади. Сотувчи фермерлар соғлом, озода кийимда, хушчақчақ. сотишга келтирилган маҳсулотлари ишончли омборларда сақланади. Фермерлар Ўзбекистондан келган меҳмонларга фойда олиш учун тинмай изланажакларини, ҳар бир сония, ҳар бир чақа ҳисоб-китобда экани, умуман бозор изланиш эканлиги ҳақида ҳикоя қилиб беришди. «ТЕФАП» лойиҳасини амалга ошириш бўйича Ўзбекистонда бир гуруҳ хорижий мутахассислар ўтган йилдан бери фаолият юритмоқда. Улар ўзбекистонлик мутахассисларнинг Европа мамлакатларига сафар қилиб, тажриба ўрганишини ташкил этади. Шунингдек халқаро ахборот тизимига уланган ТЕФАП ахбороти марказини ишга туширдилар. Эндиликда бу марказ орқали Ўзбекистон жаҳон фан-техника тараққиётининг сўнгги ютуқлари ва қишлоқ хўжалиги тизимида юз берган янгиликлардан хабардор бўлиб боради. Ҳар ойда бир марта ахборотнома чиқарилмоқда. Ўқув-семинарлар ташкил қилиниб, фермер ва мутахассисларни бозор шароитида ишлаб кўникма ҳосил қилишга ўргатилади.

Яқинда Тошкент Давлат аграр университетида навбатдаги 14-ўқув-семинар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигига қарашли олий ва ўрта ўқув юртларининг олимлари, ўқитувчилари «Озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологиясини ташкил қилиш» мавзусида лекциялар тингладилар. Жами 28 та ана шундай икки-уч кунлик ўқув семинарларини ўтказиш кўзда тутилган. Шулардан тенг ярми бўлиб ўтди. Кейинги босқичда бундай минтақавий ўқув-семинарлар Андижонда, Самарқанд ва Тўрткўлда давом эттирилади. Анжуман тингловчилари 15 фан бўйича ўз билимларини чуқурлаштиради, малака ҳосил қилиб борадилар.

Хорижий мамлакатларнинг ўндан ортиқ етук мутахассислари Узбекистонга сафарбар қилинган. Улар Тошкентда яшаб, вазирликнинг ходимлари билан қўлни-қўлга бериб, тадбирлар мажмуини амалга оширишаяпти.

Ўқув-семинарда иштирок этиб, мутахассисларнинг лекцияларини тинглар эканмиз, ўзбекистонлик фермерлар ўз ишини хорижликлар даражасида ташкил қилишлари зарурлигига ишонч ҳосил қилдик. «ТЕФАП» лойиҳаси бўйича амалга оширилаётган тадбирларнинг фойдаси ғоятда катта. Ўзбекистонлик деҳқонлар, чорвадор, боғбон ва сабзавоткор фермерларимизнинг бозор шароитида қандай ишлаш кераклиги ҳақидаги таассуроти бойимоқда.

Биз ўқув-семинарни олиб борган хорижий мутахассисларнинг айримлари билан суҳбатлашдик.

Алистер Бэйли. Лондон университети қишлоқ хўжалик факультетининг доктори:

— Ихтисосимдан келиб чиқиб шуни айтишим керакки, Ўзбекистоннинг бўлажак қишлоқ хўжалик мутахассислари иқтисодий жиҳатдан саводхон бўлишлари шарт. Қишлоқ хўжалигида иқтисод унининг асосини ташкил қилади. Умуман иқтисодиёт фани жамиятнинг ҳаракатга келтирувчи кучдир. Етук иқтисодий тушунча бўлмаса, тараққиётда илгарилаш юз бармайди. Англия қишлоқ хўжалиги бозор иқтисодиёти ҳаётига ўтишининг дастлабки даврида айрим хатоларга йўл қўйилди. Биз бошдан ўтказган ушбу янглишишларнинг Ўзбекистонда такрорланишига йўл қўймасликка ёрдам бериш учун бу ерга ташриф буюрганмиз.

Вальтер Де Оливерь, агробизнес бўйича мутахассис: — Мен дўстлик ҳақида гапирмоқчиман. Ўзбек халқи билан бизнинг дўстлигимиз умрбоқий. Мен бунга ишонаман. Негаки, бизнинг дўстлигимиз негизида ўзаро ҳамкорлик ва амалий натижалар етади. Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ривожланишига яқиндан кўмаклашиш «ТЕФАП» лойиҳасининг бош мақсадидир.

Майл Джон — «РЕФАП» лойиҳасининг раҳбари. Лойиҳада кўзда тутилган тадбирларнинг бажарилиши кўламидан қониқиш ҳосил қилиш мумкин. Самарали фаолият кўрсатишимиз учун бизларга имкониятлар тўла яратиб берилган. Шаҳрингиздаги тинчлик-хотиржамлик унумли ишлашимизга муҳим омил бўлмоқда. Ўзбекистон ҳукуматининг кўмагини ҳис этиб турганимизни алоҳида таъкидлайман. Ўқув-семинар тингловчиларини лекцияларимиз қизиқтиради. Бизни жон қулоғи билан эшитишади. Суҳбат пайтида мунозаралар бошланиб кетади, саволлар ёғилади. Биз берган билимни улар тўлиқ ўзлаштириш пайида бўладилар. Бу ҳол биз мутахассисларни қувонтиради. «ТЕФАП» лойиҳаси Ўзбекистон билан Европа ҳамжамияти мамлакатлари ўртасида ўзига хос кўприк бўлиб қолишига ишонаман.

Ҳа, бундай олийжаноб ниятга тилакдошмиз. Дўстлик боғининг меваси тотли ҳамиша. Бу кўприк илм-фан, қўшничилик, яхши анъаналар ва ҳамкорлик алоқалари рамзи бўлиб қолса, Ўзбекистоннинг юксак тараққий этган Европа ҳамжамияти мамлакатларига яқинлашувига хизмат қилса не ажаб!

Баҳром ҚАҲҲОРОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

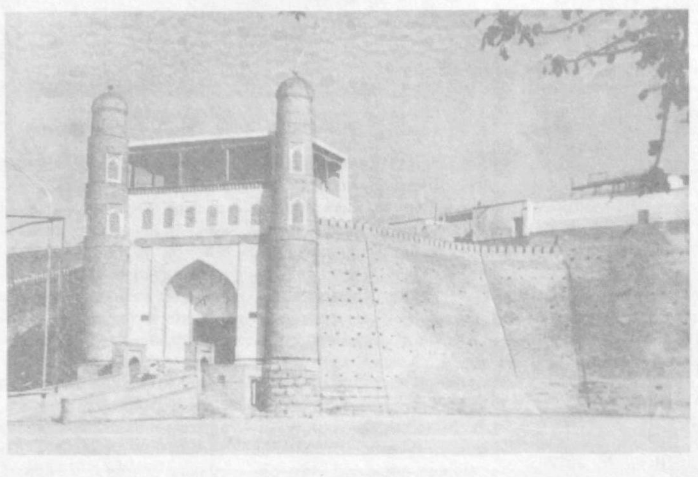

Бухоронинг 2500 йиллигига

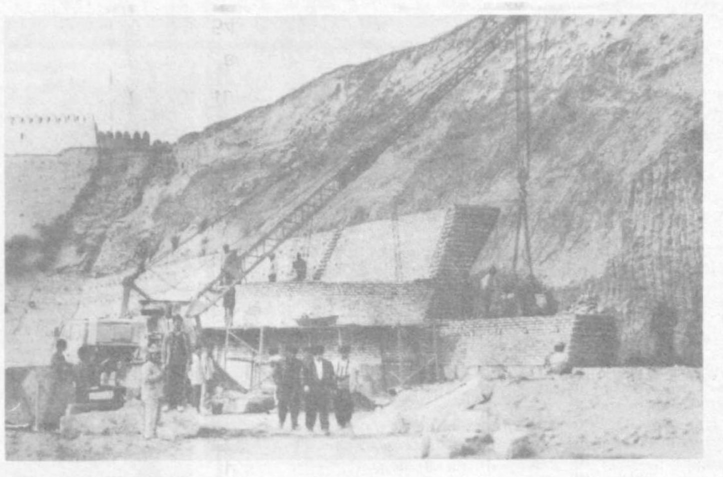

ТАБАРРУК ЗОТЛАР МАСКАНИ

Бухоро. Тарихий манбаларнинг шаҳодат беришича, бу шаҳар милоднинг бошларида барпо этилган. Абу Наср Аҳмад Наршаҳий «Бухоро тарихи» китобининг «Бухоронинг турли номлари баёни» фаслида «Нумижкат», «Бумискат», «Мадинат уссуфия, «Мадинат ут-тужжор» каби номларни келтиради. «Бухоро» дегани у номларнинг ҳаммасидан машҳурдир. Унга бир пайтлар «Фоҳира» номи ҳам берилган. Хуросон шаҳарларидан биронтаси бунчалик кўп номга эга эмас.

Можор олими Ҳерман Вамберининг «Бухоро ёки Мовароуннаҳр тарихи» китобида қайд этилишича, босқинчи Чингиз машҳур ҳукмдор Сомоний тарафдорлари қурдирган Жоме масжидига беписандлик билан отда кириб келган. Унга бу ердаги барча нарса муқаддас, деб тушунтиришларига қарамай, шаҳарни талон-тарож қилишни амр этган. Ҳимоячиларнинг қалъани мардона қўриқлашгани уни ғазабга келтирган ва шаҳарга ўт қўйиш ҳақида буйруқ берган. Бухоро бир неча кун ёнгин ичида қолган. Фақат тош ва ғиштдан қурилган масжидлар, саройлар олов денгизида қора доғларга айланган. 30 мингдан зиёд бегуноҳ аҳоли қиличдан ўтказилган. Кўп талафотлар кўрган Бухоро яна оз фурсатда ўзини ўнглаб олган. Ана шу воқеалардан кўп ўтмай, яъни XII асрнинг 80-йилларида Она дарё-Зарафшон соҳилидаги бу шаҳарда бўлган европалик сайёҳ Марко Поло ҳайрат ила уни «Буюк улуғворлик шаҳри» деб атайди. Юртнинг асл фарзандлари — олиму фузалолар унинг довруғини бутун дунёга ёйганлар.

Юбилейга тайёргарликнинг бориши ҳақида шаҳар ҳокимининг ўринбосари Мизраб БЎРОНОВ ҳикоя қилади

Абу Али ибн Сино ўн етти ёшидаёқ машҳур табиб бўлиб танилди. У ёзган «Тиб қонуни» ўрта аср тиббиёти ва амалиётининг гултожи бўлиб қолди. Машҳур муҳаддис ал-Бухорий Қуръони Каримдан кейинги муқаддас калом-ҳадиси Шарифни тўрт жилдга жойлаб Ислом оламида буюк илмий жасорат кўрсатди. Нақшбанд бобомизнинг тариқати ҳозир ҳам ўз аҳамиятини йўқотмай одамларни инсофу-диёнатли бўлишга, ҳалол меҳнат қилиб ҳалол яшашга даъват этмоқда.

Ушбу афсонавий шаҳарнинг барпо бўлганига 2500 йил бўлди. Ҳозир вилоятда Вазирлар Маҳкамасининг «Бухоронинг 2500 йиллик юбилейига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги қарорини ҳаётга тўла тадбиқ этиш учун барча йирик ташкилотлар, корхоналар жалб этилган. Шаҳарда оммавий равишда таъмирлаш, ободонлаштириш, янги иморатлар барпо қилиш, йўлларни тартибга келтириш ишлари олиб борилмоқда. Муҳим қурилиш майдонларида алоҳида штаблар тузилган. Муаммолар жойида ечилмоқда. Асосий туристик маршрутлар белгилаб олиниб ободонлаштириш бошланган. Юбилейгача 16 та тарихий обидада 460 миллион сўмлик таъмирлаш ишлари бажарилади. Бу ишларда вилоят усталари билан бир қаторда Тошкент, Самарқанд, Қарши, Шаҳрисабз, Навоий ва Жиззах шаҳарларидан келган 333 нафар уста ҳам иштирок этмоқда.

Юбилейга тайёргарлик кўриш жараёнида янги муҳташам бинолар қуриш ҳам кўзда тутилган. Бу мақсадда танлаб олинган 12 қурилишнинг лойиҳа қиймати 680 миллион сўмни ташкил қилади. Режага киритилган Ф. Хўжаев майдони, А. Фитрат хиёбони ва уй музейини қуриш, янги «Бухоро» меҳмонхонасини ишга тушириш ниҳоясига етди. Шунингдек, Амир Темур хиёбони, соғломлаштириш маркази, янги автовокзал ва аэропорт қурилиши давом этаяпти. Келгусида аҳолига уй-жой қуришда Тошкент тажрибасидан фойдаланишни мўлжаллаяпмиз.

Шаҳар кўчаларини асфальт қилиш юзасидан алоҳида дастур асосида ишлар олиб борилмоқда. Хусусан 48 километр узунликдаги 20 та кўчани асфальт қилиш кўзда тутилган. Ҳозиргача Б. Нақшбанд ва Ғиждувон кўчаларининг бир қисми, Қ. Муртазоев, Низомий кўчалари тўлиқ асфальт қилинди. Шаҳарнинг Г-51 кўчасини таъмирлаш давом этаяпти, шунингдек, 780 метр масофага оқава қувури ётқизилди. «Фошун» канали ёқасида жойлашган эски биноларнинг эгаларига якка тартибда уй-жой қуриш учун ер майдони ва 9 та хона ажратилди.

Шаҳар кўчаларини ободонлаштириш, бинолар олд томонини таъмирлаш бўйича ҳам ишлар авжида. Кўчалар ва биноларни тартибга келтириш вилоятдаги йирик корхона ва ташкилотлар зиммасига юклатилган.

Биз бугун таъмирлаётган бу гўзал шаҳар VI—VIII асрларда Бухоро худотлар давлатининг пойтахти бўлган. 709 йилда Бухоро Қутайба ибн Муслими бошлиқ араб қўшинлари қўлига ўтган. IX—X асрларда Бухоро Мовароуннаҳр ва Хуросонда ташкил топган сомонийлар давлатининг пойтахти эди.

Бухоро Буюк соҳибқирон Амир Темур тасарруфига ўтгач, янада ривожланди. Эл-юрт эмин-эркин яшаб, ҳунурмандлик ва тижорат билан шуғуллана бошлади. Янги масжид ва мадрасалар қурилди. Мирзо Улуғбек бино қилдирган мадраса бугунги кунда ҳам шаҳарнинг фахри ҳисобланади. Зотан, Буюк Ипак йўли ёқасида жойлашган бу шаҳар неча марта юксалиб, неча марта таназзулга учради. Лекин ҳар гал худди афсонавий Самандар Қуш янглиғ балою қазолардан омон чиқди. Шаҳардаги осори атиқалар, масжиду миноралар ўша замонларда барпо қилинди. Юбилей баҳона ўтмиш билан сирлашган бу тилларанг қасрлар эндиликда қайта таъмир этилаётир. Шунингдек, Аркнинг жанубий деворига ғишт қопламларини тиклаш қизғин давом этаяпти. Бугунгача бу қурилиш майдонида 19.82 миллион сўмлик иш бажарилди.

Шаҳарда электр тармоқларини янгилаш, кўчаларни, сайёҳлик йўналишларини ёритиш бўйича 31.2 миллион сўмлик иш бажарилди. Қолаверса, аҳолига ва сайёҳларга транспорт хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда. Тантана кунигача 20 та автобус, 10 та троллейбус, 20 та янги автомашиналар сотиб олиш режалаштирилган. Ҳозир троллейбуслар учун 50 миллион сўм ажратилди. Шунингдек, 4 километр узунликдаги янги троллейбус тармоғини қуриш бошлаб юборилди. Шаҳардаги сув қувурлари ва оқава тармоқларини таъмирлаш аҳолининг ичимлик сувига бўлган талабини тубдан яхшилайди.

Корхона ва ташкилотлар юбилей эмблемаси тасвири туширилган маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар. Жумладан, ҳунармандлар, Бухоро зардўзлари, Ғиждувон кулоллари тўйига ўз совғаларини тайёрлаётирлар.

Матлубот жамиятлари вилоят уюшмаси уч хилдаги соатлар, чиннивор идишлар тайёрлаш учун буюртма берди. Аллақачон уларнинг кўргазма нусхалари олинди.

Рангли «Бухоро» китоби тайёрланмоқда. «Шарқ» концерни ва Чехия матбуотчилари билан жаҳон андозаларида китоблар, сумкалар, ёндиргичлар тайёрланмоқда. Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси билан ҳамкорликда «Бухоро тарихи» китоби битилмоқда. Юбилейга олий ўқув юртлари, мактаблар, барча тарбия муассасаларида ҳам тараддуд қизғин. Ижодкорлар, шоир ва ёзувчилар, мусаввирлар, санъаткорлар ўртасида мушоира давом этмоқда. Бухоро тарихини ўзида акс эттирган китоблар чоп этилмоқда. Жумладан, «Бухоро:100 савол ва жавоб», «Бухоро тарихи: афсона ва фактлар», «Бухоро дипломатияси», «Бухоро заргарлик маҳсулотлари» каби китоблар босмага тайёрланаяпти.

Собиқ Шўро замонининг дастлабки йилларида ҳам Бухоро бошига қора кунлар тушган эди. Фрунзенинг «Қизил лашкари» уни аёвсиз тўпга тутди. Асрлар давомида мағрур қад кўтариб турган Минораи Калон унинг ўқидан жароҳатланди. Қимматбаҳо бойликлари олиб кетилди...

Қутлуғ байрам кунида Бухоро бутун дунё кўз ўнгида қайта яшнаган ҳолда ўзининг бор шон-шуҳрати, таровати ва салобати ила намоён бўлади. Бутун мусулмон оламида машҳур бўлган қайта таъмирланган масжиди Калоннинг эшиклари яна кенг очилади. Уни таъмирлашга 106 миллион сўм ажратилган.

Бу қутлуғ сана юртимиздагина эмас, балки жаҳон миқёсида ҳам кенг нишонланади. Хусусан, ЮНЕСКОнинг Франция пойтахти Париждаги қароргоҳида юбилей тантаналари, илмий анжуманлар, ўзбек санъаткорларининг байрам концертлари ўтказилади.

Муҳтарам меҳмонларнинг 18 октябрда Бухорога келиши кутилмоқда.

Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

* * *

СУРАТЛАРДА: 1. Аркнинг ташқи кўриниши. 2. Жондор туманидаги 194-қурилиш жамланмаси бунёдкорлари Аркнинг ён саҳнини таъмирлашаётган пайт.

Ҳ. ҚУРБОНОВ олган суратлар.

Турфа олам

ДУНЁДА ЭНГ БАДАВЛАТ

Лондонда чиқадиган «Санди таймс» газетасининг ёзишича, ҳозир Англияда энг бой киши Жозеф Льюсдир. Шу кунгача унинг жами капитали 3 миллиард фунт стерлингга етган. Ушбу рўйхатдаги иккинчи ўрин эса 71 ёшли Ханс Раузингга тегишлидир. Унинг бойлиги 2 миллиард 950 миллион фунт стерлингни ташкил қилди. Бир вақтлар мамлакатдаги энг бой киши ҳисобланган Буюк Британия қироличаси Елизавета II нинг бойлиги эса бор-йўғи 250 миллион фунт стерлингни ташкил этди. Кузатувчиларнинг таъкидлашича, Буюк Британияда айни пайтда 16 нафар миллиардер истиқомат қилади.

ЖОНЛИ ЧИРОҚЛАР

Исроилда ғаройиб йўл чироқлари кашф этилди. Уларнинг ғаройиблиги шундаки, кечаси автомобил ёки йўловчилар яқинлашганида чироқлар ўз-ўзидан ёнади, узоқлашган сари эса сўниб боради.

Бу чироқлар Исроилнинг кам-ҳаракат, доимий ёруғлик керак бўлмаган кўчаларини ёритишда қўлланилади. Ушбу ғаройиб чироқлар исроилликлар учун электр қувватини тежашда ҳам қўл келмоқда.

«ҲАР ЁМОННИНГ БИР...»

Спиртли ичимликларнинг зараридан ташқари фойдаси ҳам бўлар экан. Ҳар ҳолда Американинг «Сиркулейшн» деб номланган кардиологлар уюшмаси аъзолари ана шундай хулосага келишди. Мазкур табиблар эълон қилган мурожаатномада шундай дейилади: «Агар кунига бир-икки пиёла спиртли ичимлик ичадиган бўлсангиз, юриш-туришингизга зиён етмайди. Аксинча, танангизда холестерин кўпайиб, қон айланиши анча енгиллашади. Қоннинг бир маромда айланиши эса, ўз-ўзидан маълумки, соғлиғингизни мустаҳкамлайди».

Мурожаат сўнгида кардиологлар ушбу «янгилик» фақат ичувчиларга тааллуқли эканини таъкидлаб, бошқаларга ичишни бошламай қўяверишни ҳам маслаҳат берган.

ҚИММАТБАҲО ЛИБОС

Италиянинг Милан шаҳридаги моделлар уйида дунёдаги энг қиммат келинлик либоси тикилди. Унинг нархи 1,5 миллион АҚШ долларига тенг. Қизиги шундаки, бу ерда баъзи кимошди савдоларидаги каби баҳони сунъий равишда кўтариш тажрибаси қўллангани йўқ. Либос ҳақиқатан ҳам жуда қиммат саналади. Чунки у... платина толаларидан тикилган.

Моделлар уйи ходимларининг айтишича, кийлакни тикиш учун 10 ой вақт сарфланган. Дастлаб ҳар бир грамм платинадан 1000 метрдан зиёд узунликда «ип» йигирилган, сўнгра ундан «мато» тўқилган. Мазкур либосга Японияннинг йирик саноат корпорацияларидан бири буюртма берган. Бироқ, моделлар уйи ходимлари мазкур корпорация номини сир тутишмоқда.

Ишбилармонлар диққатига

Республикада биринчи марта

AGRO 97 TECH

Замонавий кичик-технология ва қишлоқ хўжалиги учун ускуналар
СОТУВ КЎРГАЗМАСИ
AGRO TECH - 97

Илғор технологияларни ўз кўзингиз билан кўриб танишишдек, ускуналарни танлашда тўғри хулоса қилиш ва унга эга бўлиш шартномасини расмийлаштиришдек бўлган камдан-кам имкониятни қўлдан бой берманг

Кўргазманинг ишлаш вақти: 13 май 14.00 - 18.00
14, 15 май 10.00 - 18.00
16 май 10.00 - 16.00

Кўргазма манзилгоҳи: Тошкент ш., Амир Темур кўч., 107
ЎЗЭКСПОМАРКАЗ, 4-павильон

Кўргазма ҳомийлари: Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги,
Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки

Кўргазма ташкилотчиси: ЎЗИНВЕСТЛОЙИҲА компанияси

Мурожаат учун телефонлар: 33 6343; 68 5324; /fax/ 40 6641

ХЎЖАЛИК, КОРХОНА, ТАШКИЛОТ ҲИСОБЧИЛАРИ ЭЪТИБОРИГА

«Узпахтасаноатсотиш» уюшмаси томонидан чиқарилган қуйидаги векселлар йўқолганлиги муносабати билан муомаладан тўхтатилади:

— серияси ПС-003 тартиб рақами — Г 3103467 қиймати — 500000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3211152 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3205946 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3214274 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3207519 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3208004 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3206054 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3211836 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — Б 3309799 қиймати — 50000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3206838 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3203410 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — А 3409076 қиймати — 25000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — Б 3312754 қиймати — 50000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — А 3406158 қиймати — 25000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3210963 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3202917 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3212488 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3213752 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3209766 қиймати — 100000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — А 3401680 қиймати — 25000 сўмлик;
— серияси ПС-003 тартиб рақами — В 3212122 қиймати — 100000 сўмлик.

Шоир инъоми

ҚАРЗ

Гурс-гурс тепаверсин бу ошиқ қалбим,
Қуёшдай ловласин кўздаги нурим.
Дамлар ўтган сайин улғаяр ақлим,
Довондан довонга ўрлай мардона,
Чўққиларни чулғаб олсин ғururим!

Одамлар, қарздорман, узгумдир албат.
Умрбод раҳматда қиламан таъзим,
Бу қарз бадалига дилу жон билан,
Ҳормасдан, толмасдан қилгумдир хизмат.
Сизларга бахшида янгроқ бу созим.

Мен ҳам сизлар учун ҳар тонг, ҳар оқшом,
Тўкмоқдаман кўздан зиё ва гавҳар.
Шу сутдай қоғозга қалб ҳароратим —
Пашъаларин қўшиб қўяман мудом.
Тун бўйи қаламим тинмагай зинҳор!

Игна билан қудуқ қазиган сиёҳ
Бир сўз учун минг бор чекаман заҳмат!
Сизлар учун юрак хазинасини
Ахтариб, сўнмас дур тераман ҳар чоқ,
Юракдан берилган фармон шу фақат.

НОЗИКДИР КЎНГИЛ

Қалбларни қалбинг
меҳрида сийла,
Гулдан ҳам нозик нафис
бўлар дил.
Дарз кетмасин у
Асра, авайла,
Агар синиб қолса
Тузатиш мушкул.
Нозикдир кўнгил,
Туйғун бўл, бўтам,
Оғритма дилини,
Ардоқла ҳар дам.

Ранжимасин ҳеч инсондан
инсон,
Миннатдор бўлсин одам
одамлан.
Бўлгин қуёшдай саҳий,
меҳрибон,
Ўчмасин меҳринг чўғи
оламдан.
Нозикдир кўнгил,
Туйғун бўл, бўтам,
Оғритма дилини,
Ардоқла ҳар дам.

Кўнгилдан кўнгил узилса
даҳшат,
Пайвандлаш учун етмас бир
умр.
Юракни тирнар надомат,
ҳасрат,
Узоқдир ундан мурувват,
меҳр.
Нозикдир кўнгил,
Туйғун бўл, бўтам,
Оғритма дилини,
Ардоқла ҳар дам.

Беор, беҳисобдан барча
жон безор
Дилбар дилкашлик не
чоғли гўзал.
Ҳарорат дилни айлайди
бемор,
Дағдаға қилолмас
мушкулларни ҳал.
Нозикдир кўнгил,
Туйғун бўл, бўтам,
Оғритма дилини,
Ардоқла ҳар дам.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

Инсон зоти борки, куй-қўшиқ, мусиқасиз яшай олмайди. Қувончли дамларда ҳам, қайғули кунларда ҳам қўшиқ дилларга ором бағишлайди. Айниқса оғир меҳнатдан сўнг, аччиққина кўк чойни симириб, хушовоз хонанда ижросида қўшиқ тинглашнинг гашти бор.

Қарши қурилиш бирлашмасига қарашли автотранспорт корхонаси ишчи-хизматчилари меҳнатларига яраша мириқиб дам олишни ҳам билишади. Уларнинг ҳордиқ дақиқаларини кўнгилли ўтишида корхона тасарруфида тузилган «Саодат» фольклор ансамблининг 20 га яқин ҳаваскор хонандаю созандалари баҳоли қудрат кўмаклашмоқдалар. Кўнгилларга завқ-шавқ бағишловчи дилрабо куй-қўшиқ тинглаб, дилбар рақс томоша қилиб, дам олган ишчи-хизматчиларнинг меҳнат унумдорлиги янада юқори бўлмоқда.

СУРАТДА: ансамбль аъзолари оддий ишчи Мақтов Қодирова ва шофер Орзумурод Раҳимовлар янги қўшиқни ижро этишмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЯНГИ ГУЗАР

Дўстлик тумани марказида янги гузар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шарқона услубда барпо этилган шинам чойхона, савдо дўконлари, кутубхона, кинотеатр ва маиший хизмат шохобчалари хизматидан маҳалла аҳолиси баҳраманд бўлаяпти.

Гузарда тўй ва маросимларни ўтказиш учун алоҳида жой бор. Атрофи обод, дов-дарахтга сероб бу маскан барчанинг севимли жойига айланган.

ҲИММАТ

«Дўстликдон» ҳиссадорлик жамияти жамоаси тумандаги боқувчисини йўқотган оилаларнинг 26 нафар фарзанди учун суннат тўйи ўтказилишига ҳомийлик қилди. Тўй куни рисоладагидай ясантирилган тўй болаларга халқ банкида ҳисоб рақами очилиб, ҳар бирига 1000 сўмдан пул ўтказилди.

Шунингдек, туман ҳокимлиги вакиллари юз ёшга кирган қариялар: Жумабой ота Суюнов, Холиқ ота Шарипов, Кулашой она Бадаловаларнинг хонадонларига бориб, уларга совға-саломлар топширди.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
Иброҳим ЖОНУЗОҚОВ.

Андижон вилоятидаги Асака паррандачилик хўжалиги жамоаси шу хўжалик бошқаруви раиси Ҳошимхон Тешабоевга ўғли **Ойбекжон ТЕШАБОЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ
Таҳрир ҳайъати: Маркс ЖУМАНИЁЗОВ, Расулмат ҲУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ: «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг [illegible]

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими — 36-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят ва хатлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0213, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 4 6.